139. številka. V Ljubljani, v torek, 18. junija 1907. XL. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. Upravništva telefon št. 85.

Jugoslovanska delegacija.

Jugoslovanski poslanci so se razdelili na dva kluba. Tri dni so trajala prizadevanja, da se ustanovi skupen klub, v katerem bi bili združeni vsi jugoslovanski poslanci, a vsa ta prizadevanja niso imela uspeha, ker sta dr. Šusteršič in dr. Krek absolutno zahtevala, da se napredni poslanci Hribar, Štrekelj, Roblek in Ježovnik ne smejo sprejeti v skupni klub.

Posledica tega je bila, da so se jugoslovanski poslanci razdelili na dva kluba. „Lepi klub“ pod Šusteršičevo komando šteje 16 kranjskih, štajerskih in goriških klerikalcev; klub, v katerem so vsi Hrvatje, oba Srba in osem Slovencev, pa šteje 21 članov.

Beležimo to suho dejstvo brez komentarja, saj pove več, kot bi moglo povedati deset člankov.

Eno stvar pa moramo tu omeniti, o kateri smo namenoma molčali, ker nismo hoteli posegati v delo za snovanje skupnega jugoslovanskega kluba.

Dva meseca sem smo v Šusteršičevih in Krekovih organih čitali v vseh varijacijah zatrjevanja, da je skupen klub, v katerem bi poleg klerikalcev sedeli tudi naprednjaki zaradi razlike v programih nemogoč.

Tudi na sestanku, ki so ga imeli nekaj dni po volitvah klerikalni poslanci v Ljubljani in na katerem je celo Šuklje govoril za skupni klub, sta Šusteršič in Krek nasprotovala skupnemu klubu z razlogom, da razlika v programih onemogoča skupno delo.

Program — to je bil začetek in konec vsega klerikalnega modrovanja o tej stvari. Ta program so klerikalci tako prodajali, da je „Edinost“, ki se je z veliko vnemo zavzemala za ustanovitev skupnega kluba, začela specijalno polemiko ter v njej posebno opozarjala, kako se poslanci drugih narodnosti vzlic razliki v programu združujejo na skupno delo. Seveda ni vse to nič zaleglo pri naših klerikalcih.

Razlika v programu je tudi pri prizadevanju za ustanovitev skupnega kluba bila edini argument, s katerim so klerikalci podpirali svojo zahtevo, da se napredni poslanci ne smejo sprejeti v skupni klub.

Prav tu pa se vidi vse klerikalno hinavstvo. Program je bil le izgovor in pretveza.

Poglejmo samo nekoliko v preteklost. Če kdo vzame v roke oficijalne izjave klerikalne stranke iz minolih let ali prelista „Slovenca“, našel bo vse polno dokazov, da so klerikalci do zadnjega časa čisto drugače govorili kakor sedaj. Pri vsaki priliki so klerikalci poudarjali, da jih od narodno-napredne stranke ne loči njena svobodomiselnost marveč samo in edino — zveza z Nemci.

Tudi v hrvatsko slovenskem klubu so dne 6. maja 1904 klerikalni poslanci z dr. Šusteršičem na čelu slovesno izjavili, da odklanjajo vsako sodelovanje z narodno-napredno stranko, a ne zaradi njenega svobodomiselnega programa, ne zaradi „farške gonje“, marveč edino in izključno zaradi tega, ker ima zvezo z Nemci in je torej izdajica naroda.

Ali si more kdo misliti večjega hinavstva, kakor je to, da klerikalci zdaj odklanjajo vsako sodelovanje z narodnonaprednimi poslanci zaradi svobodomiselnega programa, v tem, ko so celih šest let prisegali, da ta program ni nobena ovira?

Seveda — danes ni več zveze med narodno-napredno stranko in med Nemci — danes ne morejo klerikalci več govoriti, da je narodno-napredna stranka izdajica, zakaj danes imajo klerikalci trdno zvezo z Nemci in se prav dobro počutijo v ulogi izdajice.

Državni zbor.

Dunaj, 17. junija. Starostni predsednik dr. Funke je rekel v svojem pozdravu: „Srčno pozdravljam zbornico splošne in enake volilne pravice. Važna, pomembna in odločilna bo splošna in enaka volilna pravica za usodo in zgodovino Avstrije. Zato so tudi velike nade, ki se stavijo v delovanje te zbornice, velike so naloge, ki jih naj reši nova zbornica. Za vse to so dani pogoji v zbornici. Visoka zbornica je izšla iz zaupanja volilcev. V njej so resna volja, temeljito znanje, bogate izkušnje, pa tudi vztrajnost in odločnost. Ako se k tem pridruži še verno, nepretrgano in složno delo, potem bodo zagotovljeni zbornici trajni in blagonosni uspehi za državo in ljudstvo.“ (Posl. Fresl: „Saj znate popolno dobro češko, zakaj ne izjavite tudi češko?) Potem je proslavljal vladarja ter pozval zbornico, da mu zakliče trikratni „hoch“. Pri tem je posl. Malik zapustil demonstrativno zbornico, češki radikalci so obsedeli, socialni demokratje so z drugimi poslanci vred vstali, toda klicali niso. Potem je ministrski predsednik imenoval najmlajše poslance za zapisnikarje, med njimi tudi poslanca dr. Korošca in Tresić-Pavičića.

Volitev predsedstva bo šele v torek 25. t. m., ker se morajo poprej rešiti vsi protesti proti volitvam. Resna kandidata za predsednika sta dr. Weiskirchner in dr. Kramář. Za Kramáža bi glasovali tudi socialni demokratje. Dr. Ebenhoch je sam izjavil, da ne pride v poštev.

Še ta teden predloži vlada zbornici petmesečni proračunski provizorij. Nemški radikalci bodo vložili nujne predloge za splošno zavarovanje za starost in onemoglost, za prosto kolportažo, za odpravo § 14., za dveletno vojaško službo itd.

Parlamentarni klubi.

Dunaj, 17. junija. Poljski klub si je izvolil za predsednika Davida Abrahamowicza. Poljska ljudska stranka si je izvolila predsednika poslanca Stapinskega.

Klubi Mlado in Staročehov ter moravske ljudske stranke so imeli danes pod predsedstvom dr. Kramáža skupno sejo, v kateri se je sklenilo, ustanoviti skupen klub vseh treh zvez. V predsedstvo so se izvolili poslanci Kramář, Herold, Stransky in Žáček. Klub je sklenil predlagati v zbornici revizijo ustave.

Pet maloruskih poslancev, ki se čutijo Ruse ter ne marajo vstopiti v maloruski klub, se pogaja s poslancem Klofačem, da vstopijo kot hospitantje v narodno-socialno zvezo.

Nemško-nacionalna zveza si je izvolila za predsednika dr. Chiarija, za podpredsednike pa Peschko, Sylvestra in Steinwenderja. V zvezi se ustanove razne stanovske skupine, kakor gospodarska, industrijska, odvetniška, sodnijska, uradniška itd.

Krščansko-socialna zveza si je izvolila za predsednika dr. Lueger ja. Za kandidata v predsedstvo državnega zbora je bil proglašen dr. Weiskirchner.

Nemška radikalna zveza si je izvolila za predsednika Pacherja in Wolfa.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 17. junija. Kmalu za poslansko zbornico je imela gosposka zbornica prvo sejo. Ministrski predsednik je predstavil novoimenovano predsedstvo: kneze Windischgrätz, Fürstenberg in Schönburg. Potem je imel knez Windischgrätz pozdravni govor. Izrekel je željo, naj bi v bodoče gosposka zbornica ne reševala svojih poslov s prisiljeno naglico. — Po seji se je konstituirala desnica ter si izvolila zopet v predsedstvo grofe Thuna, dr. Schönborna in Harracha.

Hrvatje v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 17. junija. Madžari postajajo vsled hrvaške obstrukcije čimdalje bolj nervozni. V današnji seji je predsednik Rumunu Popu in Hrvatoma Cerovcu in Popovcu odtegnil besedo brez pravega vzroka. Prvi je govoril posl. dr. Ante Bauer, in sicer v začetku v madžarskem jeziku. Dokazoval je, da je bil na železnicah na Hrvaškem do leta 1870. hrvaški uradni jezik, šele minister Pechy je vtihotapil madžarščino. Ker je naslednjim trem govornikom predsednik odtegnil besedo, je nastalo veliko razburjenje. Madžari so klicali Hrvatom: „Deželo hočete prodati Dunaju. Izdajalci domovine!“ — Ministrski predsednik dr. Wekerle je nato interpeliral na Hrvate, naj opuste obstrukcijo, sicer bodo Madžari nastopili proti njim z najostrejšim orožjem. — V tajni seji je izjavil poslanec Supilo v hrvaškem jeziku, da je današnji dan v zgodovini Hrvaške zgodovinski, ker je morda danes zadnjič, da se v tej zbornici govori hrvaško.

Zdržuje se vest, da hoče ogrska vlada razpustiti hrvaški sabor, vsled česar izgube hrvaški delegatje svoje mandate za skupni parlament.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 17. junija. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je sporočil, da razvijajo bolgarske čete podvojeno akcijo proti patrijarhistom. V Bagliću (okraj Vodena) je bolgarska četa ubila štiri Grke. V Sitrovcu (okraj Melnik) je bilo umorjenih pet Bolgarov, ker niso hoteli imeti več zvez s komitejem. Tudi v Brodovu so našli dva umorjena Bolgara, pri njima pa bol-

LISTEK.

Ljubljanske vojske.

V zavodu sv. Marte je nastala revolucija. Med ženskami, ki prebivajo v tem zavodu je vladala že nekaj tednov sem precej velika napetost iz katere sta se končno izcimili dve stranki. Zdi se nam, da morajo v zavodu sv. Marte prav s pridom čitati „Novo dobo“, kajti pobožne prebivalke so se razdelile na stranko starih in na stranko mladih. Razpor je rasel od dne do dne in ker je bila nevarnost, da pride do očitne vojske, je vodstvo sklicalo na nedeljo mirovno konferenco, da se poravnajo razpori in ustanovi zopet sloga.

Mirovni konferenci je prisostvoval kanonik Sušnik, a njegova navzočnost je tako malo pomirjevalno vplivala na udeležnice te konference, kakor svoj čas v Sori na orožniškega stražmeštra Maka. Kjer se prikaže kanonik Sušnik, nastane pač vihar in klanje.

Tudi na mirovni konferenci v zavodu sv. Marte se je vnelo grozovito klanje, četudi le z besedami. Stranka mladih je zahtevala, naj se stranka starih odpravi iz zavoda. Stranka starih pa je protestirala in zahtevala, naj se izbacne stranka mladih. In začel se je boj. To ni bil več boj, to je bilo mesarsko klanje. Stranka starih je očitala sovražnicam, da patrolirajo vojaki do 11. ure in celo do polnoči pred zavodom. Po hišnem redu bi morala vsaka v zavodu prebivajoča ženska biti ob 9. uri doma, točno ob vojaškem mirozovu, a stranka starih je prisegala, da se ta določba nič ne vpošteva. In čula so se strupena namigavanja, na katera je stranka mladih ravna tako strupeno odgovarjala.

Razprave so bile tako glasne, da so ljudje na cesti postajali in da so pobožne ženice vzdihovale, „Ježeš Marija, še steple se bodo.“

Naposled sta se prepirajoči stranki sporazumeli da „naj Gospod odločijo.“ Res so „Gospod“ vstali, malo so premislili, kaj bi bilo bolje za zavod in končno so izrekli svojo odločbo: „Stare ostanejo, mlajše morajo pa tudi ostati.“

Salamonska je bila ta razsodba a vplivala je salamensko slabo. Nastala je prava revolucija. Kričanje je bilo tako strahovito, da se je slišalo na grad. „Gospod“ so se vstrašili in so zbežali kar so mogli hitro, vihar pa je v zavodu trajal dalje in je bil tako urnebesno hrupen, da so v Mestnem domu že pripravljali veliko brizgalno, hoteč z mrzlo vodo pomiriti razdražene živce varovank sv. Marte.

Po dolgem, vprav strahotnem vpitju, med katerim je bilo izruvanih tudi nekaj šopov las, je ena stranka demonstrativno zapustila zavod sv. Marte, češ „nikdar več v to hišo.“ Toda prišedši na trg pred Mestnim domom so se demonstrantke skesale storjenega sklepa in se vrnile zopet v zavod, kjer so bile sprejete s takim vpitjem, da je začelo trgati po ušesih celo poslušalce katerih se je bilo zbralo vse črno pred zavodom in ki so se od srca smejali tej vojni.

Revolucija še vedno ni končana. Sovraštvo je še vedno veliko. Toda zdaj je še nekaj upanja, da se poležejo strasti in da zavlada v zavodu zopet idilična sloga.

Kakor ta večer pred zavodom sv. Marte, tako so se smejali ljudje na Žabjeku neki dan pred državnozborskimi volitvami, ko je dimnikarski mojster Dopfer barko vozil. Dopfer se je bil udeležil shoda v Dachsovi gostilni na Karlovski cesti. Ker so vsi udrihali po svojih bližnjih, se je tudi Dopfer splašil. Slaba pijača, ki jo toči Dachs, mu je pač razgrela kri. Napadal je svoje stanovske tovariše tako surovo, da je morda res že kdo mislil, da jih vtopi v žlici vode. Predno je prišel na ta shod, je še vpil „živio Hribar“, misleč, da bo pri nekem naprednjaku kaj zaslužil, na shodu pri Dachsu pa je razbijal po mizi, psoval naprednjake in prisegal da je z dušo in s telesom klerikalec, vsled česar imajo klerikalci dolžnost ga vsi podpirati.

Pozno zvečer je šel domov. Na sv. Jakoba trgu je napravil kratek premor. Zamišljeno se je naslonil ob ograjo pri spomeniku. Ko je zagledal bledi mesec so ga spreletela nežna čuvstva. Položil je roko na srce in veselo zapel: „Potem pa se dol naslonim, pri tebi prav sladko zaspim.“ Prepevaje je prišel do svojega doma. Ves Žabjak je bil pokonci, zakaj melodično petje je vzbudilo prebivalstvo.

Naenkrat je petje vtihnilo. Energičen glas je zaklical. „Ali si že spet pijan?“ in potem se je čulo samo še „tlesk, tlesk“ z dežnikom toliko časa, da so bile dežnika še same cunje.

Še veliko več smeha je bilo ravno tiste dni v Florijanskih ulicah. Prišel je tja majhen tolst mož agitirat. „Metla gre!“ Komaj je glas zadonel po hiši, je prišla mlada čvrsta ženska in je Metlo napodila z metlo. Kar trkljali so se ljudje od smeha, ko je Metla bežala pred metlo. **Igor.**

Cinik Steska.

(Dalje.)

VII.

Drugo jutro je bilo zunaj silno zoprno vreme. Deževalo je nepretrgoma, in gore v daljavi so stale zavite v sive in umazane megle.

Steska je bil do skrajnosti slabo razpoložen. Zaželel si je, da bi se peljal kam daleč, tja, kjer je prijazno zunaj in ne tako megleno in zoprno. Mislil je sesti na vlak in se voziti tako dolgo, da dospe nekam na jasno. Sklenil je isto minuto, da odpotuje gotovo v najkrajšem času za vedno in se ne vrne v te kraje nikoli več. V ta namen je sedel k mizi in pisal nekemu prijatelju na Tirolsko.

„Jaz“ — tako je pisal — „sem se namenil za enkrat na Tirolsko. V teh krajih je namreč vse neznosno. Dežuje nepretrgoma, sredi megle tavajo ljudje kakor izgubljeni in ti ljudje so čudaki. Jaz jih ne morem zapopasti — to so norci.

Jaz stanujem, pomisli, pri mladi in bogati vdovi — drugega ne vem o njej ničesar in me tudi docela nič ne briga — in ta vdova si dovoljuje mene moriti in ubijati. Vabi me k sebi na kavo — jaz je principialno

garsko smrtno obsodbo. 40 mož broječa bolgarska četa se je hotela maščevati nad vasjo Nikolište (okraj Tikveš), ker so prebivalci prestopili k patrijarhatu. Vstaši so umorili štiri vaščane. Rodbine umorjenih so poklicale grško četo na pomoč. Razvila se je bitka med obema četama ter je padlo 18 vstašev, med njimi bolgarski vodja Radel.

Po razpustu ruske dume.

Petrograd, 17. junija. Predsednik dume, Golovin, je izvedel šele ob 4. uri zjutraj, da je duma razpuščena. Sklical je takoj oba podpredsednika h konferenci, toda policija je sejo preprečila. Pri vseh poslancih, ki se vladi ne zde dovolj zanesljivi, so bile hišne preiskave. Izmed socialno-demokratičnih poslancev so jih zaprli dosedaj le devet, ker ostalih šest ne morejo nikjer najti. Zapirajo pa odlične voditelje revolucionarnega gibanja ne samo v Petrogradu, temuč po vsej Rusiji. Zaprtih je že dosedaj nad 1000 oseb. Socialni demokratje agitirajo za splošni štrajk železničarjev in brzojavnih uslužbencev. Povsod vlada mir, in carski manifest ni širših mas prav nič razburil, temuč so razni sloji še zadovoljni, da se je duma, ki ni hotela delovati, razpustila.

Varšava, 17. junija. V Sebastopolju so se spuntali mornarji črnomorskega brodovja. Zaprli so 700 mornarjev. Ker se je tudi garnizija začela puntati, je položaj zelo resen.

Dopisi.

Iz Boštanja. Ni dovolj dopisniku v „Domoljubu“ da je v dolgoveznem članku imenovanega lista radi državnozborskih volitev nagromadil vse polno neresnic o boštanjskih naprednjakih, ne, izliti hoče nanje tudi polno golido gnojnice. Pri tem pa seveda ni zapazil, da se je svetu sam pokazal v polni nagoti. — Program S. L. S. osnovan je na katoliški podlagi. In menite, da je tem ljudem, ki se zbirajo pod to zastavo, kaj za vero, da isti žive po nauku Kristovem? Kaj še! Namen posvečuje sredstvo, to je njih glavna parola. Naj je še tak lopov, še tak razuzdanec in grešnik — samo da je klerikalec in že je med svetnike prištet. Gorje pa tistemu, kdor ne trobi v klerikalni rog, — kdor se ne pusti rabiti kot slepo orožje v dosego njih samopašnih namenov. — Žalostno dejstvo je, da se je dopisun, ta vzorni katolik, z vso ljutostjo zakadil v tukajšnjega deželnega dacarja gospoda J. Premru, ter ga, ker mu nima nič drugega očitati, v „Domoljubu“ razglasil kot glavnega agitatorja. Da g. Premru pri zadnjih državnozborskih volitvah ni niti z besedo niti z namigavanjem komurkoli priporočal, naj voli tega ali onega kandidata, to lahko priča cela občina. Sicer pa, kar z imenom na dan, ako je on katerega res nagovarjal. Tega pa ne morete navesti — zato pa tudi nimate pravice sumničiti. Mi smo uverjeni, da „Domoljubov“ dopisun dobro ve, da g. Premru res ni agitiral — a ker ima Premru svoje lastno prepričanje in ni klerikalne barve, — česar mu pa ne sme nihče v zlo šteti — hoče mu potom denuncijanstva škodovati. Zato se pa poslužuje neresnice, ter misli, da bi storil s tem dobro delo, ako bi njega z njim pa seve tudi njegovo celo obitelj v bedo pahnil. — Pa kaj njemu to, ako komu uniči obstoj — življensko eksistenco. Saj nima srca, nima čuta do svojega bližnjega. Razpor med vaščani netiti, mir, ta zlati mir, kojega mi Boštanjčani tako ljubimo kaliti, ter komu srečo uničiti, to mu mora biti prava slast. Naj se torej ne čudijo ti zaupniki S. L. S. ter naj ne tarnajo v „Domoljubu“, da ljudstvo do njih nima res nobenega zaupanja. Saj ga ne more imeti.

Boštanjčani.

Iz Gornje Sav. doline. Vreden sodrug žalskega dr. Jančiča je mozirski kaplan Gosak. Tudi ta je ves čas, odkar so bile razpisane volitve v drž. zbor, govoril v cerkvi le o volitvah ter ljudstvo tako ščuval, da je to presedalo že samim tretjerednicam, katere so se nad takim nekrščanskim početjem kar zgražale ter dejale, da ne bodo več hodile v hram božji poslušat kaplanovo hujskanje. Na dan volitve je bil seveda cel dan na volišču, dasi v okoliški občini ni imel niti volilne pravice. Edini njegov posel tamkaj je bil, da je nalik mačku prežal na volilce in njihove glasovnice. Sicer je prišel radi tega z mnogimi volilci navzkriž, in marsikatero grenko je moral požreti, pa za vse to se ta maziljenec niti zmenil ni. V šolo, kamor ga je klicala dolžnost, seveda tisti dan ni šel, kakor tudi k bolnikom ne hodi posebno rad in bi najraje imel, ako bi le-ti čakali na njega, kakor se je to enkrat prigodilo, ko je naročal, da naj bolnik še nekaj dni počaka, potem pa bode že prišel k njemu. Bolnik pa ni hotel tako dolgo čakati in ko bi se ga ne bil usmilil župnik iz sosednje fare, tedaj bi bil ravno tako brez zadnje tolažbe šel iz sveta, kakor tista deklica, katere tudi ni šel kar hitro previdet, ko so prišli ponj. Potem pa si ti gospodje drznejo trditi, da so vsako uro po noči in po dnevi pripravljeni postreči bolnikom. Da, da, kadar je treba agitirati, ljudstvo begati in hujskati, delati prepir in vnemati sovraštvo, takrat res bezgajo kakor blazni noč in dan okrog, kadar jih pa kliče na delo stanovska dolžnost, takrat pa imajo sto in sto praznih izgovorov. Vera res peša, pa ne vera v Boga, pač pa vera v take pomaziljene hujskače, kateri s svojim nekrščanskim vedenjem jasno pričajo, da prevzvišenih božjih naukov ali ne poznajo ali pa nočejo poznati. Ena glavnih nalog novoizvoljenega državnega zbora pa bode gotovo ta, da se v volilni zakon sprejmejo določbe, katere bodo zvesto čuvale svobodno volitev, in volilci trdno pričakujejo, da bodo poslanci vse potrebno ukrenili, da se vera ne bode več zlorabila v politične namene in da se prihodnje volitve ne bodo več vršile pod tako neznosnim klerikalnim pritiskom kakor so se sedanje.

Socijalna vprašanja.

V zadnjih naših izvajanjih smo nakratko razložili zakonski načrt o zavarovanju delavcev za slučaj starosti in onemoglosti, kateri načrt se predloži avstrijskemu parlamentu in ki ga najbrže omeni tudi prestolni govor povodom otvoritve parlamenta dne 19. t. m. Kakor se je to že omenilo, se avstrijski zakonski načrt močno naslanja na tozadevni nemški zakon, ki je v veljavi od 22. junija 1889 in je bil nekoliko spremenjen z novelo z dne 19. julija 1899, kar pa ni dejansko spremenilo zakona, vsled česar se nam zdi potrebno o njem natančneje izpregovoriti.

Predmet zavarovanja je renta, ki se izplačuje zavarovancu v slučaju onemoglosti ali ne glede na to v slučaju starosti, in sicer po dovršenem 70. letu; prva renta se imenuje invalidna renta, druga pa starostna renta. Izbrali so „rento“, da s tem zagotove trajno preskrbo; izplačevanje „glavnice“ se že radi tega ne priporoča, ker ni nobenega izdatnega sredstva proti neprimernemu porabljanju in zapravljanju glavničnega zneska. Ravnajoč se po istih intencijah, je zakonodajalec celo določil, da se lahko tudi tistim poljedelskim delavcem, ki so svojo mezdo ali plačilo dobivali v naturalnih dajatvah, dovoli renta do dveh tretjin in v tej obliki. Pijancem iz navade se daje renta v polnem obsegu v naturalnih dajatvah. Dasi nimamo proti takemu izplačevanju rente na pijance iz navade — bolje bi sicer bilo, da bi jih spravili v sanatorije — ničesar ugovarjati, vendar ne smatramo delnega rentnega izplačevanja in natura na poljedelske delavce niti za umestnega, niti za pravičnega, ker se s tem koristi samo dotičnik, ki daje oskrbo. Vsekakor bi želeli, da bi se ta določba, ki se sicer pri nas namerava uvesti v spremenjeni obliki, ne sprejela v avstrijski zakon.

Najvišji smoter zavarovanja je preskrba za predčasno onemoglost ali invalidnost. To označuje že naslov zakona, ki se je preje imenoval zakon za invalidsko in starostno zavarovanje, sedaj pa samo zakon za invalidsko zavarovanje. Starostna renta naj bi imela samo subsidiaren značaj kot naknadni prispevek k še dobivanemu ali še mogočemu zaslužku; zato se tudi nižje odmerja kakor invalidska renta. Razločka med starostno in invalidsko rento, o čigar upravičenosti celo dvomijo najodličnejši nemški socijalni politiki in ki je dejansko velika krivica, ako se ga izrablja napram industrijalnemu delavstvu, ki tvori pretežno večino zavarovancev, k sreči ne pozna avstrijski zakonski načrt.

Vsi taki zakoni temelje seveda na prisilni zavarovalni dolžnosti, toda vsi ti zakoni in to bo tudi pri avstrijskem, pripuščajo pri zavarovalnih zavodih gotovim osebam prostovoljno zavarovanje. Prisilno zavarovanje se naslanja na „socijalno politično potrebo“. Zagotovitev te potrebe bi bila izključena, ako bi bila uporaba te naprave, ki se ima oživotvoriti, prepuščena prosti volji udeležencev. Ako ima zakonodajalstvo sploh nalogo, urediti invalidsko in starostno zavarovanje delavcev, potem je tudi primorano skrbeti zato, da je te preskrbe deležen vsakdo, ki jo potrebuje.

Zavarovalna dolžnost, to je prisilno zavarovanje se pričenja po nemškem zakonu z dovršenim šestnajstim letom, kar se bo najbrže sprejelo tudi v avstrijski zakon. Zavarovanju so podvrženi vsi mezdni delavci in delavke, torej tudi poljedelski in gozdarski delavci in vsi drugi privatni uslužbenci (privatni uradniki), toda ti samo v slučaju, ako njih redni letni dohodki ne presegajo 2000 mark. Ta druga skupina se po uveljavljenju nemškega pokojninskega zakona za privatne uradnike, čigar uredba je tudi tam zagotovljena, izloči iz delavskega zavarovalnega zakona in se odkaže pokojninskemu zakonu za privatne uradnike. Ta ločitev duševnih od manuelnih delavcev se je na Avstrijskem že izvedla v že sprejetem pokojninskem zakonu, ki stopi v veljavo 1. januarja l. 1909. V nemškem zakonu je določba, katero bi se priporočalo, da bi se sprejela tudi v avstrijski zakon, namreč da je zvezni svet upravičen podvreči zavarovalni dolžnosti tudi obrtnike in druge podjetnike (n. pr. kmete), ki imajo v službi samo enega ali sploh nobenega delavca in katerih gospodarski položaj se v bistvu prav nič ne razločuje od delavskega. Ta določba se pa baje ne bo sprejela v avstrijski zakon. To velja tudi za obrtnike in delavce, ki imajo sicer doma svoje delavnice, vendar pa delajo na račun drugih. Pripomniti je še treba, da so po nemškem zakonu podvrženi zavarovanju tudi posli obeh spolov, dočim še o tem na Avstrijskem ni odločeno, kar je gotovo neumljivo, ko vendar ni nobenega bistvenega razločka med posli in drugimi mezdnimi delavci.

Tudi inozemci, ki ne opravljajo samo mimogrede službe, so podvrženi prisilnemu zavarovanju. Ne glede na mednarodne ozire so se inozemci podvrgli temu zakonu zategadelj, ker bi bili sicer na boljšem tisti delodajalci, ki imajo v službi inozemske delavce, nasproti tistim, ki bi imeli domače delavce v službi, za katere bi morali plačevati zavarovalnino.

Zavarovanje pri kakšni privatni blagajni, ki jo država priznava, n. pr. pri kaki tvorniški blagajni ali pri kakem pokojninskem fondu je enako vredno zavarovanju pri državnem zavarovalnem zavodu, ako pogoji privatnega zavarovanja niso bolj neugodni kakor zakonite določbe.

Določbe nemškega zakona glede zavarovalne dolžnosti inozemcev in glede zavarovanja pri nadomestnih zavodih so se naravno sprejele tudi v avstrijski zakonski načrt.

Zelo važno vlogo igra vprašanje glede spremembe bivališča in poklica. Pri zavarovanju zoper nezgode znači prestop iz enega zavarovanju podvrženega poklica v drugega, ki ni podvržen zavarovanju toliko, kakor da se je dotičnik odrekel koristi v slučaju kake nezgode, vendar pa istočasno ne pomenja direktne izgube. Pri invalidskem zavarovanju pa bi bila sprememba toliko občutnejša, ker bi prekinjenje zavarovanju podvrženega opravila provzročila, da bi se zmanjšala že pridobljena pravica na rento ali pa bi bil dotični zavarovanec prisiljen plačevati večje prispevke, ako bi si hotel ohraniti vse pravice. Tudi delavni trg bi se lahko nevarno spremenil, ker bi delavci silili v tista opravila, pri katerih bi jim bila zagotovljena dobrota zavarovanja s pomočjo delodajalca in države. Ti momenti provzročajo, da se invalidsko zavarovanje ne omejuje na posamne poklice, marveč se mu daje najširši temelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. junija.

— **Ljubljansko nemštvo.** Tisti politični pritlikovci, kateri v Ljubljani igrajo tako imenovano stranko „der Deutschen in Krain“, so postali zadnje čase nekam nadležni, prav kakor komarji v soparnem poletnem večeru. Te politične mušice, katere navadno niti v petah niti v glavah ničesar nimajo, napadajo v graških listih, kateri jim iz usmiljenja odpirajo zakotne prostorčke, našo napredno stranko, in sicer prav na tisti način, kakor jo napada „Slovenec“. V slabi nemščini čitamo tu tirade, da je naša stranka mrtva, da je popolnoma ugonobljena, da je brez vsake prihodnjosti itd. Na misel nam ne prihaja se s temi pigmeji prepirati, ker bi ta nemška jara gospoda vendar morala vedeti, da se je z mrličem sploh nepotrebno prepirati in da je le oslov navada s kopitom sekati po mrtvem levu. Sicer pa bode že resnica, kar smo tudi „Slovencu“ obilokrat povedali: vsa ta gonja izvira od tod, ker naši častiti politični nasprotniki sami dobro vedo, da naša stranka ni mrtva, in to je, kar jih jezi. Ljubljanskim Nemcem — kot politični stranki — bi pa še povedali, da so oni najzadnji poklicani o kaki mrtvi stranki čvekati. Stranke, katera bi bolj hirala na sušici in tudi na lenobi, je sploh ni! To, kar stoji zdaj pod vodstvom grofa Barbota, je karikatura politične strančice, in če bi včasih naš dobri Schwarz jim pod pazduho ne posegel, bi vse to niti na šibkih nožicah stati ne moglo! O nemški kulturi vpijejo, če jim pa predložiš prvega nemškega klasika, ga ne poznajo! Kaj imate vi z nemško kulturo opraviti? Paraziti ste na nji pa drugega nič! In kot politično stranko vas niti Kočevci ne upoštevajo! Ti so nemška stranka; ljubljanska nemškutarija pa je hermafroditsko bitje brez vsakega spola. Če pade „napredna“ stranka tako globoko, da za pasarjem Kregarjem vodo nosi, da najhujšemu reakcionarcu ponudi lepote svojega nagega telesa — potem smo ž njo pri kraju! In ljubljansko nemštvo je padlo tako globoko in zatorej je zadnji čas, da se ti politični mandrovci poskrijejo po krtovih luknjah in da opuščajo vsako kričanje! Ta svet jim priporočamo!

— **Ali je mogoče?** Kranjska dežela se pač lahko prišteva med dežele čudežev, posebno kar se tiče ljudskega šolstva. Ne samo, da je to šolstvo izročeno skoro popolnoma v oblast eni osebi, temveč zgoditi se hoče še večji čudež. Znano je, da smo že nekaj časa brez pravih okrajnih nadzornikov, kajti starim je doba že z novim letom potekla, a novih še ni. Jih pač še kuhajo. Toda med kandidati za c. kr. nadzorniška mesta se baje — tako vsaj govori javnost — nahaja tudi **„znani“** nadučitelj Štefan Primožič, prej ravnatelj na gluhonemnici, a sedaj nadučitelj v Dobrepolju. Torej tak človek, ki ni samo znan kakor politično prononsiran človek, kakor politični priganjač klerikalnih shodov, temveč še bolj znan radi **„vzornega“** vodstva — posebno v gospodarskem oziru — na gluhonemnici, hoče postati c. kr. nadzornik, tedaj mož, ki ima gledati, da se vrši vse strogo po predpisih in po zakonih. Ako že ni znal voditi gospodarstva gluhonemnice, in se je vsled tega **moral**

---

ne pijem — ustavlja me na stopnicah in mi pripoveduje neumnosti. Sredi pogovora o vremenu me vpraša, kaj jaz o njej mislim, — da noriš, prokleta neumnost! — potem mi pojasnjuje, da ima veliko smisla za obiteljsko življenje — kakor kukavica —, naenkrat me vpraša, če sem že kdaj ljubil — ti razumeš, da je to neznosno. A skrajnost je to, da končajo ti najini razgovori navadno ž njenim jokom. Izrečem primerno misel, a ona se hipoma vsa razburi, potem zardi, nasloni se na mizo in tiho zajoče. In prisežem ti, da bi tako jokala ves dan, če ne bi stopil k njej in ji obljubil vsega kakor otroku, ki ga je treba potešiti. Snoči, vidiš, pride moj sluga Antonio že pozno k meni v sobo in pravi: „Milostna gospa“ — norec! — je prišla popoldne v kuhinjo, rekla je služinčadi, da je nesrečna, in se je nato naslonila na mizo in na glas zajokala.“ „No, dobro je,“ pravim jaz in ga odslovim, a meni so take razmere zoprne do nepopisnosti. In zadnjič nekoč je jokala tu v moji sobi in takrat sem bil indirektno prisiljen obljubiti ji, da sploh nikamor ne odpotujem.

No, jaz napravim tem razmeram po vojaško konec —.

Ti, dragi moj, pripravi mi stanovanje, kjer si že bodi, a v prvem nadstropju in vsaj dvoje sob. (Eno okno na ulico!) — —“

Nato je nekdo potrkal in vstopil je Gregor ves prepadel in ubit.

„Oprosti, dragi,“ — je hitel. — „Nina je bolna. Samo za pol ure pojdi ti k njej, ker imam jaz brezpogojno njen posel. A gospodinji se je ne upam pustiti. Pazi, prosim te“ — pri tem je snel z obešala površnik, oblačil vanj Stesko in ga rinil skozi vrata — „če pobledi v lice, vrzi prašek v vodo in ji daj tisto spiti! Vse je pripravljeno na stolu poleg . . .“

Steska je komaj pričel odgovarjati, ko sta bila že na ulici in se je Gregor že od daleč poslavljal.

„Torej hvala v naprej!“

Steska je mrmral po potu, si obetal, da ga porabijo še gotovo za pestunjo ali vsaj za lakaja, a vsega tega je kriva njegova hlapčevska natura.

„Ponižnost, ponižnost“ — je zategoval sam zase potoma in končal glasno, da so se mimoidoči ozrli nanj: „Oslarija!“

Ko je pri Gregorju vstopil, se je ozrla vanj Nina s tako mehkim pogledom, da je bil že tisti hip ves drug človek. Njene oči so se zdele tisti dan nenavadno globoke, malo so bile rosne a brez žalosti. Obrazek je bil bled in lasje, ki so ležali krog glave pa v zglavju, so bili vlažni.

Steska je sedel na rob postelje, nagnil se je preko Nine in jo poljubil najprej na čelo in potem na usta.

„Ninica, kje te boli? V glavi, v prsih? Ali hočeš zdravil?“

Nina je nalahko prikimala in Steska je zmešal v kozarcu vode prašek, potem poiskal veliko in toplo ruto, dvignil Nino iz postelje, jo zavil in vzel v naročje in ji nastavil na usta kozarec, da je pila.

Nato jo je nosil po sobi, včasih jo dvignil više in jo poljubil na čelo in jo tuintam ljubeznivo spraševal po bolečinah.

„Ali boli Ninica? Ali je bolje, Ninica?“

In Nina je dvignila velike rosne oči do njegovega obraza in se skušala nasmehniti.

„Revček, Ninica!“ — in tesno jo je stiskal k sebi in jo poljubljal po laseh in čelu.

Gregor se je vrnil kmalu, vzel Nino Steski iz naročja in jo polagal naglo v posteljo.

„To si neumno napravil“ — je hitel. „Lahko se prehladi in nastopi katastrofa.“

Toplo jo je nato odel in hodil zatem nervozno po sobi.

„To je edini spomin od življenja“ — je rekel. „Če umrje, potem je sploh nesmisel, da še živim!“

Ko je Steska stopil na ulico, je zunaj tako lilo, da je pomignil izvoščku in se peljal domov. Debele kaplje, ki so padale naglo druga za drugo po trotoarju, so visoko odskakovale na vse strani razpršene in tisti posamezni ljudje, ki so šli mimo, so bili mahoma premočeni do kože. Konji izvoščkov so povesili ušesa in zaprli oči in voda ji je curkoma tekla od gobcev. Enkrat je zablisnilo in nato tako močno zagrmelo, da se je zamajala v svojih tečajih menda vsa zemlja.

Med vožnjo je mislil Steska na Gregorja in Nino, ki ga je spravila v nekakšno mehko idilično razpoloženje. Zdelo se mu je naposled, da bi imel talent za obiteljsko življenje. Pri tej misli se je spomnil na vdovo Poljakovo, nasmehnil se je in se smehljal še ves čas potem, ko je šel počasi po stopnjicah gor v svoje stanovanje.

A nemalo se je začudil, ko je našel sloneti na svoji pisalni mizi vdovo Poljakovo, ki je obenem tiho in krčevito jokala.

„Kaj je, mila moja?“ — je rekel in hitel k njej in ji skušal dvigniti glavo. A isti hip je opazil prav pod njenim obrazom tisto pismo, ki ga je napisal pred uro in je bilo zdaj vse premočeno od solz. Vznemiril se je silno, pričel je naglo hoditi po sobi in zmerjal je samega sebe.

„Jaz sem tepec, norec, budalo... Jaz sem blazen... bolan na umu...“

Tako je vzklikal, strgal potem pismo in ga pohodil, sklonil se k vdovi in ji položil roko nalahko na rame.

„Oprostite, mila moja! . . . Pa vidite vendar, da sem jaz tepec, budalo, da ne razumem samega sebe... bolan na umu . . . Oprostite, prosim vas, nehajte jokati, za božjo voljo...“

Potem se je sklonil še niže k njej in se opravičeval dalje.

zadovoljiti z nadučiteljskim mestom v Dobrepolju, kako bo potem mogel izvrševati tako važno mesto, kakor je ravno nadzorniško. Vladi prav blagohotno priporočamo, da naj prej umakne svoj terno, drugače zve javnost, ne samo slovenska, temveč tudi splošna, **kake može** priporoča naša c. kr. vlada. Slovenskim poslancem kličemo: Storite potrebno, da ne dobi slovensko ljudsko šolstvo tega — madeža. — č.

— **Ljubljanski škof — tožen.** V soboto smo priobčili poročilo z zadnje dekanijske konference ljubljanske škofije, ko je škof prekliceval svoja obrekovanja o češki duhovščini, obenem pa znova žalil to duhovščino z neosnovanimi očitanji. Nekdo je zadnji „Škofijski list", v katerem je imenovano poročilo, poslal na „Korrespondenzblatt für den katholischen Klerus" na Dunaju, ker je v tem listu svoj čas izšel popravek češke duhovščine na prva škofova obrekovanja, ki jih je bil zabeležil omenjeni list. „Korrespondenzblatt" odgovarja sedaj v štev. 11. z dne 10. junija dotičnemu pošiljetelju v listnici uredništva tako-le: „Hvala za poročilo. Seveda to ni nobeno zadoščenje v smislu morale, ampak le izgovor. Sicer je pa vložena tožba v Rimu. Ko bo Rim izpregovoril, bomo svoj del že sami spravili na čisto. Nismo pri volji, da bi se dali lahkoverno proglasiti za krivoverce. Philosophia canina ni naš slučaj. Videbis." — Bridko je to! Kristov namestnik trpi preganjanje, rekli bi naši klerikalni listi, če bi o vsej tej stvari kaj pisali. Sicer pa ljubljanski škof lahko vidi, da češki duhovniki niso tako ponižni kakor slovenski naprednjaki, da niso ljudje, ki bi tako žaljenje meni nič tebi nič vtaknili v žep, ampak da varujejo svojo čast, če treba tudi pred višjim cerkvenim knezom.

— **Preiskovalni sodnik dr. Kaiser na delu.** Klerikalci so, kakor smo že zabeležili, vložili pri sodišču proti pristašem napredne stranke celo kopo anonimnih ovadb radi prestopka proti zakonu v varstvo volilne svobode. Preiskavo radi teh ovadb vodi sodni pristav dr. Kaiser. Kako vodi Kaiser preiskavo, smo že imeli priliko pokazati. Menili smo, da bodo naše besede zadostovale, da se moža pouči, da mora preiskavo voditi kot nepristranski sodnik, ne pa kot pristaš tiste stranke, ki je šla v boj za klerikalnega kandidata. Kakor pa vidimo, niso naše besede nič izdale. Kaiser še vedno postopa z obdolženci ne kakor preiskovalni sodnik, ki ima nalogo, da dožene resnico in nič kakor resnico, marveč kakor klerikalni inkvizitor, ki hoče na vsak način iz obdolžencev izprešati tisto priznanje, ki bi ga on sam rad imel. Ako kdo izpove drugače, kakor si on želi, postane vselej sirov in začne groziti z zaporom in ječo ter obdeluje obdolženca tako dolgo, da ga na en ali drugi način zaplete v kako protislovje, iz katerega potem kuje kapital. Vprašamo, ali ima Kaiser kot preiskovalni sodnik pravico, kadar zaslišuje obdolžence, o katerih še nima niti sence dokaza za krivdo, da jim grobo grozi z zaporom, ako ne govore tako, kakor bi jim on rad sugeriral? Na kompetentne faktorje pa stavimo to le vprašanje: Ali jim je znano, da je pristav Kaiser odbornik nemškega političnega društva in da se je kot tak med vsemi odborniki najbolj zavzemal za to, da je to društvo sklenilo, naj nemški volilci v Ljubljani glasujejo pri ožji volitvi za klerikalnega kandidata? Kako je potem mogoče, da bo Kaiser, ki je preje z največjim fanatizmom šel v boj za klerikalnega kandidata, nepristranski sodnik v zadevah, ki se tičejo volitve, pri kateri je tudi on aktivno nastopal kot zagrizen nasprotnik tiste stranke, proti katere pristašem vodi sedaj kazensko preiskavo baš radi teh volitev? Ne, to je izključeno! Zahtevamo torej z vso odločnostjo, da se poveri preiskava proti obdolžencem radi prestopka zoper zakon v varstvo volilne svobode drugemu preiskovalnemu sodniku, čigar oseba bo zadostno jamstvo, da se bo preiskava tudi res vršila nepristransko! Ako bi se ne ugodilo naši zahtevi, bodemo spravili na dan materijal, ki Kaiserju gotovo ne bo ljub!

— **Novodobarji v ribniški dolini.** V nedeljo so imeli tisti „Gfrettbrüderji", ki se bahato imenujejo „slovenska gospodarska stranka" svoj prvi javni nastop. Priredili so v Ribnici shod, ki naj bi bil epohalnega pomena za ribniško dolino in sploh za bodočnost slovenskega naroda. Po večletnem trudu je torej ta „stranka" končno prišla tako daleč, da je priredila prvi svoj shod. „Stranka" je nastala zgolj iz zasebnih nagibov nekaterih posamičnikov. Vsak izmed njih hoče postati nekak Šusteršič. Prvi duševni oče te stranke je veleznačajni dr. Robida, okrog katerega se je zbralo nekaj ambicijoznih mož, ki bi radi hitro postali mogočni in imenitni, če tudi nimajo ne volje ne zmožnosti za delo. Najprej so porabljali za svoje namene „Naš List", ko je pa prišel čas, poseči v žep in list plačati, so prepustili „Naš List" svoji usodi in ustanovili „Novo dobo". V svoji brezmejni megalomaniji so si domišljevali, da bodo z „Novo Dobo" kar na salati snedli „Slov. Narod". Kovali so vsakovrstne načrte, kako bi to šlo. Danes je eden razvijal svoje misli, jutri drugi ravno nasprotne. Končno je prinesla „Nova Doba" debelo tiskan program, ki je vzbudil splošno veselost. Sestavljen je bil tako, da ga njegovi avtorji sami niso razumeli. Dasi so možje vsiljevali svoj listič na vse načine, ga ljudje niso brali in v zadnjem času so se celo najzvestejši pristaši razjarjali nad plitvostjo in praznoto „Nove Dobe", ki je jasna priča, da je gospodarska stranka ravno v gospodarskih rečeh popolnoma nepoučena in da nima niti najmanjšega pojma o njih. Prišlo je tako daleč, da se je čulo najvnetejše možake te stranke izjavljati, da bodo „Novo Dobo" vrnili, ker je list pod vsako kritiko. Taka je zaslomba, ki jo ima v Ribnici in ribniški dolini ta stranka. Razen dr. Lavrenčičeve žlahte in dr. Schiffrerja najvdanejših oprod, ki nimajo lastne sodbe, marveč le pritrjujejo dr. Schiffrerju, ker jim to nese — nihče ne smatra Novodobarjev za resno stranko. — Na nedeljski shod so Novodobarji vabili z veliko reklamo. Prišlo je res precej ljudi. Udeležili so se shoda vsi naprednjaki iz radovednosti, prišlo je tudi precej klerikalcev in Ivo Rus iz Travnika je pripeljal vse svoje pristaše. Predsedoval je dr. Schiffrer, glavni govornik pa je bil dr. Ravnihar. Ta je hotel podati nekak program, a nihče ne more reči, da se mu je to posrečilo. Iz barja frazeologije pač ne vodi nobena pot na višave zdravih, rodovitnih misli. Kar je povedal dr. Ravnihar, so bile same prazne fraze. Privlačna sila shoda je bil Ivan Rus iz Travnika. Vsakdo je želel videti nekdanjega naprednega leva v novi koži. Povedal je marsikaj pametnega, kar vsakdo rad podpiše, a tudi on ni doprinesel niti sence dokaza, da je bila ta nova „stranka" potrebna. Kaj tiči torej za tem, da se je Rus iz najhujšega liberalca prelevil v Novodobarja? Nekaj časa se je že mislilo, da postane klerikalec, no, kakor je v nedeljo izjavil, se je odločil za „gospodarsko stranko". Oglasil se je dalje kaplan Skubic, ki je očital gospodarski stranki, da ne pove, kako stališče bo zavzemala v verskih zadevah, nakar mu je dobro odgovoril dr. Lavrenčič. Dr. Ravnihar je na to predlagal resolucijo glede ustanovitve slov. vseučilišča v Ljubljani, ki je bila seve navdušeno sprejeta. Le k neki opazki se je — kot smo čuli — nekdo hotel oglasiti, namreč da je to sklenilo zbrano ljudstvo, pa ne na shodu slovenske gospodarske stranke, ker take dandanes še ne obstaja, a prepozno. Tako se je Novodobarjem godilo še precej dobro, a kaj, nobeno veselje ni trajno. Govoriti je pričel graščak g. Rudesch. Žal, da ni govornik kot Rus — vendar povedal je „mladim" gospodom par krepkih in jako umestnih, rekoč nekako: „Do danes sploh programa nisem poznal, ker to, kar se je kot tako bralo v „Novi Dobi", gotovo temu ne more odgovarjati, sicer še sedaj ne vem vaših namenov, ker tudi g. Ravnihar je danes tako nekako laviral in ni povedal nič pozitivnega. Slišal sem pa poudarjati, da ste demokratični, in vendar ste priporočali pri zadnji državnozborski volitvi, naj se vaši pristaši vzdrže volitve in pripomnili, da naj izberejo izmed dvojnega zla manjše zlo. Kaj se to pravi? Tu bi se pač lahko odločili za enega kandidata in ker, kot demokrati, gotovo ne bi mogli glasovati za klerikalce, ker so klerikalci gotovo vsi največji aristokrati — bi se pač lahko pogumno izjavili, da volite moža dem. misli vsaj v Ljubljani. Glede svojega naslova „Gospodarska stranka" ste do sedaj resnosti do dela malo pokazali. Zato vaših potov ne morem zagovarjati, pač se strinjam z izvajanji g. Rusa, naj se ustanovi res samostojna kmetska stranka, ker dandanes se ti kmetski zastopniki porazgube v raznih klubih, za skupne težnje kmetskega stanu pa ne narede ničesar, medtem ko vsi drugi poslanci, ki imajo jasno začrtan program n. pr. soc. demokrati, vedno veliko dosežejo. Odgovoriti na te moralne zaušnice ni upal nikdo Novodobašev, le Rusu, ki je igral nekako vlogo prvaka, dasi je šele ta dan, kot je povedal, oficijalno pristopil k njim, se je zazdelo, da jih mora nekoliko zagovoriti in je na tem mestu prav brez potrebe udrihnil zopet po gnilem liberalizmu in pozabavljal nad politiko gospodov pri Roži. To mu zamerimo, ker bi kot razsoden človek moral priznati, koliko so vendar ravno ti gospodje dosegli na Slovenskem, kjer bi bilo brez njih res že povsod popolno črno, črno tako, da ga niti njegova četa ne bi smela poslušati! Sploh pa je kritika, ki vse v nič deva, najlažja in ako je Rus pristopil k novi stranki le s tem namenom, da bo pomagal zabavljati, kar ti prekunštni ljudje že itak razumejo, potem škoda. No, počakali bomo na sadove! Sprejela se je kratka resolucija glede ustanovitve meščanske šole v Ribnici. Sedaj smo pa pričakovali, da bodo gospodje začeli res kake stvarne sklepe, vsaj, da bi se bilo določilo nekoliko o Rusovem predlogu glede izvolitve krajevnega odbora. Toda varali smo se. Predsednik dr. Schiffrer vpraša, če želi še kdo besede, in ker se nihče ni oglasil, je zaključil ta „prvi (po njegovi sodbi) velepomembni shod (!!)". Vprašamo tedaj to konfuzno stranko: Čemu ste pravzaprav šli v Ribnico? Svojim somišljenikom razlagat svoje modrosti? Somišljenikov v Ribnici nimate. In, ker ste čuli, kaj razvija Rus in spoznali, da ima tedaj Rus pravzaprav program, na kojem edino bi bilo mogoče stranko ustanoviti, izjavili bi se bili vsaj za to in se o tem pomenili, da bi bili tako ustanovili mogoče stranko, pod koje firmo slepomišite nezasluženo že tako dolgo. Kdo, vprašamo, kdo vam je dovolil nositi to ime? V Ribnici je bila prilika, da bi še dobili to dovoljenje, a vi, ki sami ne veste kaj pravzaprav želite, niste porabili te prilike. Kdo naj vas še kot stranko pripozna?! — Rus si bo moral pač ustanoviti sam svojo kmečko stranko, vi boste pa kot stranka dela na papirju eksercirali kot dosedaj polneč svoje glasilce „Novo dobo" mesto z gospodarskimi članki, s stvarmi, ki so za podlistek. — Le dolgo tedaj živite. — Vendar vsaj v tej misli ne, da ste z nedeljskim shodom koga pridobili, vse, razen omenjenih častnih izjem, je odšlo s klici: „Mi vas ne poznamo"!

— **Za slovensko vseučilišče v Ljubljani.** Politično društvo „Naša zveza" v Ljubljani je poslala včeraj naučnemu ministrstvu na Dunaju naslednjo brzojavko: „Ob otvoritvi novega državnega zbora odločno zahtevamo svoje pravice, namreč slovenske srednje šole in slovensko vseučilišče."

— **Enuncijacija za slovensko vseučilišče.** Učiteljsko društvo za celjski okraj je sklenilo 17. junija ob otvoritvi novega državnega zbora brzojavno zahtevati slovenske univerze v Ljubljani.

— **Deputacija iz Gornjega grada pri poslancu Hribarju.** „Slovenski Gospodar" je prinesel vest, da je bila pretekli teden pri poslancu Ivanu Hribarju deputacija iz Gornjega grada, ki ga je prosila, naj bi pri vladi posredoval, da bi ne premestila sodišča iz Gornjega grada. Naš list je to vest zabeležil, a obenem pripomnil, da je malo verjetna baš radi tega, ker jo je priobčil resnicoljuben „Slov. Gospodar". In res je dotična vest, kakor smo informirani, silno netočna, da ne rečemo tendenciozna. Deputacija iz Gornjega grada je bila res pri županu Hribarju, toda v popolnoma drugi zadevi, kakor je poročal „Slov. Gospodar". Znano je, da je župan in državni poslanec Ivan Hribar član državnega železniškega sveta. Zato se je tudi odposlanstvo iz Gornjega grada zglasilo pri njem v svrho, da bi ga naprosilo, naj bi se v državnem železniškem svetu zavzemal za železniško zvezo Rečica-Gornji grad-Kamnik. Toliko je torej resnice na „čudnem odposlanstvu", o katerem sta govorila bratca „Slov. Gospodar" in „Slovenec".

— **Politični načrti Gostinčarjevi.** Pretekli petek so se odpravljali „katoliški" poslanci iz Kranjske na cesarski Dunaj. Vsi so se odpeljali v I. razredu brzovlaka, le oče Gostinčar so se namenili, da se peljejo s poštnim vlakom v III. razredu. Gostinčar je prijadral na Južni kolodvor z veliko belo škatljo, v kateri je imel novo poslansko obleko. Na debeli glavi mu je čepel majhen klobuček, ki ga je dobil najbrž od birmanskega botra pri birmi, a ga je imel spravljenega doslej. Videč za svoj blagor vnetega državnega poslanca na kolodvoru, so železniški uradniki, sprevodniki in drugi uslužbenci spoštljivo stopili k njemu in ga vprašali, kaj bo kaj dobrega napravil na Dunaju. „Najprej", je dejal Gostinčar, „bomo poskrbeli, da bo vsak dobil penzijon. Ko dosežemo to, bomo pa Ogre žgačkali." Železniški uslužbenci so bili kar ginjeni med temi političnimi načrti Gostinčarjevimi in se mu lepo zahvalili za njegovo prijaznost.

— **Izpred celovškega sodišča.** Pred celovškim kazenskim sodnikom se je vršila nedavno kazenska razprava, pri kateri je interveniral g. dr. Oblak kot zastopnik tožnika. Razprava se je vršila pred sodnikom, ki je po oficijalnem glasu popolnoma vešč slovenščine. Dokazovanje je bilo že pri kraju, samo stranke so se še prepirale radi neke poravnave. V ta prepir pa poseže kar meni nič tebi nič — zapisnikar, ki niti jurist ni, ampak še le jako mlad oficijant in se kar postavi popolnoma na stališče nasprotne stranke prigovarjajoč ji končno, da naj vendar tudi toži od dr. Oblaka zastopano stranko radi neke takrat izrečene ostrejše besede. Dr. Oblak je proti temu vmešavanju zapisnikarjevemu odločno protestiral, češ, da ni njegova stvar „ljudi hujskati." Zapisnikar, ki ima že to navado, vmešavati se pri razpravah in je menda že večkrat kaj sličnega slišal od strani zastopnikov, je pri tej razpravi mirno vtaknil v žep ta zasluženi podtik, ki mu ga je dal enkrat slovenski zastopnik. Naenkrat pa dobi g. dr. Oblak obtožbo državnega pravdništva radi prestopka po § 312 k. z. češ, ker je žalil — uradno osebo pri izvrševanju — uradnega posla! Ko se je po zaslišanju prič na glavni razpravi, na kateri je zastopal tedaj odsotnega kolego novi slovenski odvetnik g. dr. Ferdo Müller, pojasnilo, da je zapisnikar opravljal — posle kakega nasprotnega zastopnika ali k večjemu sodnika, ne pa zapisnikarja, ki vendar ni za to tukaj, da bi stranke ščuval k tožbam, je državno pravdništvo vkljub temu zahtevalo obsodbo — in seveda je bil g. dr. Oblak zato, ker je varoval pravice od njega zastopane stranke, obsojen v denarno globo! Vprašamo, bi se li bilo to tudi zgodilo, ako bi bil kak nemški zastopnik tako povse zasluženo okrca gospoda pisarja, ki se mu že davno pojmi uradne oblasti mešajo? Pričakovati je bilo pa, da po teh pojasnilih druga inštanca zavzame drugo stališče. Toda vkljub nad vse opravičenim in preciznim izvajanjem dr Müllerja, ki je tudi v drugi instanci zastopal g. dr. Oblaka, se je postavil sodni dvor na nevzdržno stališče drž. pravdnika. Ne glede na vse, to pa je isto celovško sodišče že enkrat razsodilo, da beseda „hujskati," za katero se v tem slučaju vendar gre, ni žaljiva; seveda tedaj je bil obtoženec — Nemec, ki je bil radi iste besede v obeh inštancah oproščen, kakor je bil zdaj Slovenec obsojen! Seveda se bo imela pečati s to sodbo še generalna prokuratura na Dunaju. Zabeležiti je še pri tem slučaju, da se je zapisnikar kot priča — zagovarjal, da je smel se mešati v razpravo, ker ie bolje vešč slovenskega jezika nego — sodnik, ki velja za slovenščino povsem zmožnega! Nečemo raziskavati, koliko je na tem zagovoru resnice, — gotovo je, da zapisnikar ne sme biti nikdar obenem tolmač, ker je to proti kazenskopravdnemu redu. Neznosnim koroškim sodnim razmeram ki jih osvetljuje posebno ta slučaj, mora biti enkrat konec, zato opozarjamo poslance — ob tej priliki z vso resnostjo nanje.

— **Gasilcem na deželi.** Prišlo je nekako v modo, da nekatera gasilna društva na deželi in tudi v ljubljanski okolici delajo klerikalcem stafažo pri raznih priredbah, pri cerkvenih obhodih in sprevodih in tudi pri sprejemu škofa. Z veseljem konstatiramo, da ni mnogo takih društev. A tista, ki se dajo tako zlorabljati, naj premislijo, če je njih naloga, delati stafažo, ali če je njih naloga, biti bližnjemu na pomoč. Zapomnijo naj si pa taka društva, da jih bomo imeli v evidenci, da bomo njih početje brezobzirno objavljali in da se ne bomo udeležili nobene njihove slovesnosti, pa makar bi praznovali stoletnice. Torej — pamet. — Napredni mestni gasilci.

— **Imenovanje v sodni službi.** Sodna pristava sta postala tudi avskultanta dr. Gränitz za Marenberg in dr. Pupacher za Ormož. Seveda sta oba Nemca.

— **Šolska vest.** Gosp. Mihael Mežan je imenovan učiteljem v Orehku, g. Ivan Arnšek pa za Leskovco. Šola na Hrušici se razširi na tri razrede, ona v Borovnici na štiri, ona v Adlešičah pa na dva razreda. V Sostrem se bode gradilo novo šolsko poslopje. — Za suplentinjo na 4razrednici v Radovljici je nameščena upokojena učiteljica gdčna. Emilija Jurman.

— **Pevskega društva „Ljubljana"** izredni občni zbor bo, kakor smo že omenili, jutri, to je v sredo, dne 19. t. m., točno ob polu 9. uri zvečer v mali dvorani hotela „Union", zato opozarjamo še enkrat vse člane, ki jim je mar blagor društva, naj se zanesljivo udeleže tega občnega zbora.

— **Podčastniki tukajšne garnizije** prirede danes, dne 18. t. m. „pri Levu" na Marije Terezije cesti družabni večer združen z vojaškim koncertom in šaljivo pošto.

„Sam sebe nisem razumel, nekaj se vrši v meni, nekak prevrat, sam s seboj sem sprt . . . Oprostite, draga moja, prosim vas, nehajte plakati! . . ."

Potem je mahoma pokleknil pred njo, poprijel je njeno roko in jo poljubljal in govoril žalostno in tiše.

„Pa vidite, da vas ljubim — brezmiselno, brezkrajno, do nečuvenosti! — Oprostite; nehajte, prosim vas, jokati . . ."

In nato se je Poljakova potolažila, potem se je smejala skozi solze, sklonila se je k njemu dol in pritisnila svoje mokro lice na njegovo.

„Ti . . . ti . . . ti . . ."

Nekaj je skušala povedati, a je bilo neumljivo. Ko je sedela potem tik njega na zofi, od koder je bil vrgel Steska vse knjige po tleh, mu je božala v enomer roko, slonela z glavo na njegovi rami in se vsa srečna smehljala.

„Poročili se bomo, dragi," — je šepetala potem. — „Jaz sem tako čisto tvoja."

(Dalje prih.)

— **Sestanek češko-slovenskega ženstva v Pragi.** Odbor „Splošnega slovenskega ženskega društva“ javlja slovenskemu ženstvu, da se odslej naprej ni več možno pri njem oglasiti za posredovanje glede stanovanj za časa vsesokolskega zleta v Pragi. Sestanka češkega in slovenskega ženstva se udeleži nad 50 Slovenk iz vseh krajev slovenske domovine. Med njimi jih okoli 20 v narodni noši, in sicer bodo zastopane najmanj štiri vrste slovenskih narodnih noš. Zglasile so se zlasti zavedne Slovenke iz Trsta in okolice, z Goriškega, Primorskega, iz Opatije, iz Gradca, iz Radeč, iz Trnovega, Borovnice, Domžal, iz Ljubljane in od drugod.

— **Strokovna akademija v Ljubljani.** V nedeljo, 23. junija ob 3. uri popoldne bo pri Plankarju (Dolenjska cesta) velika kresna veselica s sodelovanjem „Ljubljanske društvene godbe“.

— **Člani markacijskega odseka „Slovenskega planinskega društva“** se s tem vabijo na sejo, ki se bode vršila v četrtek, dne 20. junija ob polu 9. zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. — Planinski pozdrav!

— **Novi podatki o srbskih naseljencih na Kranjskem.** Dr. Niko Županič piše v „Srbobranu“: „Po padcu balkanskih držav v turške roke se je izselil velik del Srbov v sosedne pokrajine. Od srbskega debla, ki ga je z mečem zasekal Turek, so odskočile iveri tudi v kranjsko deželo. O priselitvi teh kranjskih Srbov se je dosedaj malo vedelo v znanosti. Energični preiskovalec jugoslovanske prešlosti dr. Aleksa Ivić, je pa nedavno tega našel v dunajskem dvornem arhivu obilen material, ki natančno osvetljuje vprašanje o priselitvi in o življenju teh Srbov na Kranjskem. Material izvira iz 16. stoletja. Razen tega materiala je našel dr. Ivić še mnogo novih podatkov za XVI. in XVII. vek ter s tem izpolnil praznino, ki se tako zelo občuti v povestnici teh stoletij.“

— **Strela je udarila** v petek v neko hišo v Predosljih, da je pogorela do tal. Zgorel je tudi vol, vreden 400 K. Neko žensko so že na pol onesveščeno potegnili iz ognja.

— **Prodaja gozdov.** Gozdove občine Begunje na Gorenjskem v obsegu okoli 300 ha je prodal lesni trgovec Umberto Grando v Lescah neki rimski lesni tvrdki za 480.000 K, del z imenom Preska je pa ostal še last trgovca Granda. Kakor znano, so bili gozdje preje last g. Jermana iz Ljubljane.

— **Sirovost.** Delavec Ivan Zajc iz Št. Jakoba ob Savi in posestnikov sin Ivan Pečnikar od tam sta izročena deželnemu sodišču, ker sta v sredo napadla s kamni izletnike iz Vevč, o čemer smo že poročali.

— **Čiste roke župnika Kocijančiča.** Znani zloglasni Kocijančič v Mirni je nam poslal ta le popravek: „Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862 d. z. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljeno pod zaglavjem „Čiste roke župnika Kocijančiča na Mirni“ dne 5/6 1907 št. 127 Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1.) Ni res, da bi bil podpisani nabral za zvon pri podružnici s. Helene 300 gld., res pa je, da sem nabral 100 gld. 2.) Ni res, da bi nabrani stotaki izginili v mojo malho, res pa je, da sem nabrani denar naložil v hranilnici. 3.) Ni res, da bi tarnal na prižnici, kako hudoben in pokvarjen je svet, da morejo mene dolžiti goljufije, da sem vendar namestnik Najvišjega in da imam kot tak vse žegne in vrline, res pa je, da teh besedi nisem nikdar izgovoril. 4.) Ni res, da bi jaz rekel, da sem šele pred pol letom izvedel, da je zvon zavarovan, res pa je, da sem izvedel za to pol leta potem, ko se je zvon ubil. 5.) Ni res, da bi denar poslal v zavarovalnico, res pa je, da do letos nisem plačal nikake zavarovalnine od zvonov s. Helene. 6.) Ni res, da pitam svoje poštene farane s „sirovinami“ na prižnici, res pa je, da poštenim faranom nikdar ne očitam surovosti, ne na prižnici, ne v osebnem občevanju.“ Anton Kocijančič. — Dasi smo prepričani, da je ta popravek od kraja do konca iz trte izvit in da samo zavija resnico, vendar smo ga priobčili, ker nas v to sili famozni § 19., ki dovoljuje, da se sme pod njegovo zaščito tudi — lagati. In da Kocijančič ne govori resnice, dokazuje že popravek sam, najeklatantnejši dokaz v to, pa je zadnja točka popravka, v kateri pravi, da poštenih faranov on ne zmerja s surovinami ne na prižnici, ne v zasebnem občevanju, priznava pa indirektno, da obklada s temi ljubeznivimi priimki župljane, ki v njegovih očeh niso pošteni. Katerih ljudi pa ne smatra on za poštene? Očividno tiste, ki ne trobijo v njegov rog in ki se ne marajo slepo uklanjati njegovi volji, z drugimi besedami povedano, v Kocijančičevih očeh so nepošteni vsi tisti, ki niso klerikalci. In to je, kar smo hoteli konstatirati, da namreč župnik Kocijančič na prižnici, torej svetem posvečenem mestu, blati in psuje ljudi samo radi tega, ker so drugega političnega mišljenja. Če pa to odgovarja vzvišenim naukom Kristove vere, je vprašanje, čigar rešitev prepuščamo mirne duše pošteni naši javnosti, ki se v svoji sodbi ne bo dala premotiti niti po liguorijanski morali Lampetovega popravkarskega društva, ki je Kocijančiču sestavilo gori priobčeni lažnivi popravek.

— **Odmevi državnozborskih volitev.** Dne 15. t. m. je bil znani agitator šentrupertski kaplan Štrajhar radi častikraje od okrajne sodnije v Mokronogu na 50 K oziroma 5 dni zapora in pravdne stroške „naštrihan“.

— **Utonil** je 20letni kolarski pomočnik Josip Zupančič iz Sajevc pri Kostanjevici, ko se je šel v četrtek kopat v Krko. Prijel ga je krč.

— **Iz Št. Petra na Krasu** se nam piše: Dne 13. t. m. se je vršila tukaj v drugič občinska volitev za II. in I. volilni razred. V II. razredu so zmagali klerikalci vsled silnega pritiska na nezavedno ljudstvo z malo večino. Nadlegovala sta volilce z žuganjem in obljubami gospoda kurata iz Št. Petra in iz Trnja. Posebno se je odlikoval kurat iz Trnja gosp. Železny pri agitaciji za občinske volitve v Št. Petru. Nadejati se je, da bode škof za tako junaško delo gosp. Železnemu, kuratu v Trnju, kako župnijo podelil, kar bi nas prav veselilo. V I. volilnem razredu so zmagali klerikalci za en glas, dasiravno so imeli 8 in napredujaki 12 glasov na volišču. To začasno zmago pa je dobila volilna komisija, obstoječa iz klerikalnih mogotcev, s svojim mogočnim in modrim postopanjem in s tolmačenjem postav. Zavrgla je naprednjakom pet postavno napravljenih pooblastil. Postopala je tako taktno in modro, da je bila dopoldne pri volitvi II. razreda drugih misli nego popoldne pri volitvi I. razreda, kajti dopoldne se je sklicevala na pravno moč volilnega imenika in popoldne pri volitvi je moč volilnemu imeniku odrekala. Volilci I. razreda so torej primorani se pritožiti proti takemu postopanju volilne komisije. Kakor je iz povedanega razvidno, so se bojevali klerikalci pri tej občinski volitvi le za vero in ne za občinsko gospodarstvo. Udeležilo se je te volitve pet duhovnikov. Med temi je dal svoj glas kot častni občan gosp. I. Sajovic, stolni prošt iz Ljubljane, g. Peter Bohinc, župnik, in g. I. Zupan, župnik. Zastopal pa je to častito družbo tudi g. Fr. Križaj s pooblastilom gospoda Zupneka, vladnega tajnika iz Ljubljane kot častnega občana. Pač srečna je taka občina, ki ima take častite častne občane, da tako hrabro branijo sveto vero. Šentpetrčanji in Trnjani naj bodo le brez skrbi, da se cerkev sv. Petra in cerkev sv. Trojice ne podre in ne proda, dokler bodeta gospodarila v občini gg. Železny in Abram.

— **Iz Kotredeža pri Zagorju ob Savi** se nam piše: Dne 16. junija je slovesno izročil občinski odbor svojemu mnogozaslužnemu županu gosp. Fr. Dernovšku, posestniku v Kotredežu, diplomo kot častnemu občanu. Krasno diplomo je dovršil g. Adolf Ruda v Ljubljani. O priliki izročitve navajal je govornik zasluge, ki si jih je pridobil g. Drnovšek v 12letni dobi svojega županovanja. Govornik je dokazoval, da nima župan samo sovražnikov, temuč tudi prijatelje, kateri so se te slovesnosti udeležili. Dan poprej pa so bile ravnotam dopolnilne volitve dveh namestnikov v I. razredu, katerih se je „nova“ stranka (kakor jo imenujejo) polnoštevilno udeležila, meneč, da volijo župana. Res krasen izraz „nova stranka“. Klerikalci se že sedaj imenujejo „novo stranko“. Neki pametni mož je dobro povedal svojemu sosedu rekoč: „Zdi se mi, da so klerikalci ta dva namestnika tako volili, kot bi jaz dal svoji koklji pokvarjena jajca valiti, ko dobro vem, da mi iz njih nikdar ne bo piščet izvalila.“

— **V Hrastniku** se snuje „Narodna čitalnica“ ter so pravila že predložena c. kr. namestniji v potrjenje.

— **Celjsko učiteljsko društvo** je ob svojem izvanrednem občnem zboru v nedeljo 16. junija t. l. sklenilo resolucijo glede regulacije učiteljskih plač ter to podpisano po funkcionarjih odposlalo direktoriju „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“, da ona daljne ukrene. — Kot delegat celjskega društva za posvetovanja vesoljnega avstrijskega učiteljstva zastran uravnave učiteljskih plač dne 26. in 27. junija t. l. na Dunaju je bil izvoljen gosp. Franjo Krajnc, učitelj na okoliški deški šoli v Celju.

— **Zgorel je** vagon tovornega vlaka južne železnice. Ogenj so zapazili med postajama Rimske Toplice in Laško. Z vagonom je zgorel tudi nov avtomobil, ki je bil poslan iz Turina v Bukarešto.

— **Par konj je utonilo** posestniku Ivanu Petroviču v Bukovcih pri Ptuju. Škode ima posestnik 1000 kron, sam pa leži vsled strahu težko bolan.

— **Nov odvetnik v Gorici.** Dr. Marij vitez Pajer se je vpisal v imenik odvetnikov s sedežem v Gorici.

— **Oljke na Primorskem** so vsled letošnje hude zime močno trpele. Mnogo najlepših dreves se je posušilo. Pridelek oliv bo za več let slab.

— **Lov na sardele** je letos v Adriji nenavadno bogat. V Poreču je v eni noči nalovil neki ribič 82.000 sardel.

— **Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi.** Tretji redni občni zbor slov. akad. društva „Ilirija“ v Pragi se vrši dne 21. t. m. 1907 ob 8. uri zvečer v prostorih „U Pokorných“ Ječna ul. z običajnim dnevnim redom. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Gostovanje gdč. Ružene Noskove v Pragi.** Gospica Ružena Noskova, članica slovenskega gledališča v Ljubljani, je nedavno tega gostovala na gledališču „Uranija“ v Pragi. Nastopila je v vlogi Ane v drami „Mrtvo mesto“ Gabriela d' Annunzia. O njeni umetnosti se je vsa češka kritika izrekla izredno priznalno. „Den“ piše o gdč. Noskovi med drugim to-le: „. . . edina izjema (vobče se je namreč slabo igralo) je bila slepa Ana, ki jo je igrala kot gost gdč. Noskova. Gospica se je pred nekaj časa pojavila na smichovskem gledališču v „Giocondi“ in je vzbudila pozornost. Na to je nekaj časa zginila za češko občinstvo, ker je bila angažovana na ljubljanskem gledališču. To pot je igrala dosti bolj efektno, kakor v „Giocondi“; igrala je z globokim čuvstvom in z dostojanstveno umetnostjo . . . Vloga slepe žene ne predpisuje divje vzkipelosti strasti in tudi nemogočne tragične sile, zato ni dana prilika presoditi, v koliko je gospodična sposobna ustvariti velike postave klasične tragedije. A njen nastop je bil odličen in izredno uspešno se je odlikovala od ostalega ansembla.“ Enako pohvalno se izraža o igri gdč. Noskove tudi „Venkov“. „Pravo Lidu“ pa piše med drugim: „Izmed igralcev si je to pot priborila palmo gdč. Ružena Noskova v vlogi Ane. Njena pojava je kakor nalašč za take postave velikih tragičnih linij in vznešenih gest. A najlepša stran njene igre je bila inteligentno izvedena vloga in dovršena stilizacija predavanja. Kar ji je nedostajalo na notranjem žaru in mistični globočini, je bogato odtehtalo melodično stopnevanje, krepak tempo in plemenita oduševljenost predavanja.“

— **Očeta je ubil** v Pečarici na Hrvaškem Mato Čičarić, ker ga je preganjal vedno in mu ni hotel dati jesti.

— **Panorama-kosmorama na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“** nam razkazuje ta teden znamenitosti s Kitajskega, zlasti pa palače kitajskega cesarja v Pekingu. Priznati se mora, da tako krasnih in tako zanimivih slik še ni imela zlepa ta panorama, kot jih ima v tej seriji, v kateri občudujemo dragocene obleke bogatih Kitajk in Kitajcev, stopimo pa tudi v cesarsko sicer prepovedano mesto, ogledamo si razkošnost cesarjevih soban itd. — Prihodnji teden Kalifornija.

— **Pes popadel.** Včeraj je na Žabjeku popadel neki pes 12 let starega Metoda Nastrana v meče in ga telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

— **Konj ugriznil.** Ko je včeraj šel po Dunajski cesti mimo hiše št. 15 šolski učenec Anton Zaletel, ga je ondi stoječi konj nekega posestnika iz Strahovce ugriznil na levo stran lica in ga lahko telesno poškodoval.

— **Iz poštnega vlaka je padel** včeraj pri Litiji Josip Golob, delavec iz Radeč. Ponesrečenec se je poškodoval na glavi in desni roki ter so ga s tovornim vlakom pripeljali zopet nazaj v Ljubljano.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 16 Slovencev, 100 Macedoncev in 180 Hrvatov, iz Amerike je pa prišlo 190 Hrvatov in Slovencev. — V nedeljo se je odpeljalo v Ameriko 40 Macedoncev in 4 Slovenci, nazaj je pa prišlo 50 Slovencev, 100 Hrvatov in Macedoncev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Kuharica Neža Zaletljeva je izgubila v papir zaviti bankovec za 10 K. — Delavec Josip Povhe je našel usnjato torbico na verižici s srednjo vsoto denarja.

— **Na „Slavčevi“ veselici** v nedeljo se je našla na Koslerjevem vrtu zapestnica. Dobi se jo nazaj v našem upravništvu.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer v hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Najnovejše novice.** — Češki pesnik Svatopluk Čech je bil tudi določen za novega člana gosposke zbornice, a je to čast odločno odklonil.

— Higijenska razstava se je otvorila včeraj v Lvovu. Obenem bo kongres naravoslovcev in zdravnikov.

— Pod kuratelo so djali grofa Frid. Schönborna. Njegov oče je prišel nedavno v konkurz.

— S pokvarjenim pivom se je zastrupilo v Vratislavi 15 oseb; štiri med njimi so že umrle.

— Severni medved je ušel cirkusu na Dunaju ter prišel v neki restavracijski vrt. Gostje so začeli vpiti, česar se je medved ustrašil ter odšel v grmovje k Donavi, kjer so ga prijeli.

— Za javno čitalnico v Berolinu je daroval ameriški milijonar Carnegie en milijon dolarjev.

* † **Ivan Schicht.** 5. t. m. je v Ustju na Češkem umrl veleindustrijalec, znani ustanovitelj tvornice za milo in olja, Ivan Schicht. Zanimiv je životopis tega izrednega moža. Bil je sin preprostega milarja, oblagodarjenega z otroki. S 13 leti se je šel učit špecerije in prišel pozneje v pisarno tvornice za tolšče, kjer je dobil prva napotila za veleobrt. Milarnico v Ringelshainu je premestil v Ustje, kjer je mogel izkoristiti vse moderne pomočke in v malo letih je zaslovela njegova tvornica za milo in za olja po vsej Evropi, ker je kmalu postala največja svoje vrste na kontinentu. Iz rodovinskih ozirov se je tvornica pozneje pretvorila v deln. družbo, katere predsednik je bil pok. Schicht sam. V zasebnem življenju je preprosti mož ostal to kar je bil: živel je prav po tolstojevsko, sovražil vsak nepotreben izdatek ter ni pil nobene alkoholne pijače. Zanimal se je za umetnost in bivši delavec tudi pozneje ni nikoli pozabil, kaj je dolžan delavstvu; v narodnem in verskem oziru je bil pa strpljiv in toleranten. Započeto delo njegovo bosta nadaljevala njegova sinova s sorodniki in drugimi sotrudniki vred.

Telefonska in brzojavna poročila.

Črnomelj 18. junija. Navdušeno pozdravljamo ustanovitev „Jugoslovanskega kluba“. V imenu črnomaljskih naprednjakov Šetina.

Ptuj 18. junija. Iz dna duše vzradoščeni iskreno pozdravljamo zvezo jugoslovanskih poslancev, vzgrajeno na bratski slogi in medsebojni ljubezni, vzklili iz slovanskega čuvstva in odločne narodne zavednosti. Živel poslanec dr Ploj! — Napredno učiteljstvo okoliške šole.

Dunaj 18. junija. Krščanski socialci so proglasili zá svojega kandidata na predsedniško mesto dr. Weisskirchnerja, za katerega so uvedli v parlamentu živahno agitacijo. Dr. Gessmann se je najprvo obrnil na slovenske klerikalce s povabilom, naj glasujejo za Weisskirchnerja. Čehi bodo kandidirali dr. Kramařa in nadejati se je, da bo le ta zmagal, ker vendar ni pričakovati, da bi se slovenski klerikalci spozabili tako daleč, da bi glasovali pri volitvi predsednika za Nemca proti Slovanu Kakor pa se čuje, se nagibajo slovenski klerikalci že močno na nemško krščansko socialno stran.

Dunaj 18. junija. Slovenski klerikalci, ki so sedaj osamljeni, se skušajo okrepiti na ta način, da bi izvabili v svoj klub češke klerikalce, s katerimi bi potem obrazovali skupni eksekutivni komite. Če bi se ta klub posrečil, bi štel 33 članov. Ta klub bi potem stopil v tesno zvezo z nemškim krščansko socijalnim klubom in bi tvoril njegovo desno krilo. S češke strani se bo baje še poskušalo združiti klerikalni klub z jugoslovanskim.

Dunaj, 18. junija. Nemški napredni poslanci so imeli danes dopoldne sejo. Radi dolgotrajne debate se je seja prekinila in se nadaljuje danes popoldne.

Budimpešta 18 junija. Grožnja ministr. preds. dr. Wekerla, da bo razpustila vlada hrvatski sabor, ako Hrvati ne prenehajo z opozicijo proti železničarskemu zakonskemu načrtu, ni napravila na hrvatske poslance prav nobenega vtiska. Hrvatje so sklenili, da pričnó s tehnično obstrukcijo, ako vlada ne ugodi njihovim zahtevam.

Budimpešta 18. junija. Socialni demokratje so se pogajali z narodnostnimi poslanci glede skupnega postopanja. Ta pogajanja so imela uspeh in dotični dogovor je že perfekten.

Slovenci in Slovenke! Ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremê
vzdržuje zobe čisie, bele in zdrave.

Cacao Bensdorp
Amsterdam.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 18. junija 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blag
majska renta	97·45	97·65
srebrna renta	99·50	99·70
avstr. kronska renta	97·60	97·80
„ zlata „	116·15	116·35
ogrska kronska renta	93·15	93·35
„ zlata „	110·85	111·05
posojilo dež. Kranjske	98·50	99·30
posojilo mesta Spljet	104·50	101·50
„ „ Zadar	99·85	100·85
bos.-herc. železniško posojilo 1902	99·10	100·10
češka dež. banka k. o.	100·—	101·—
„ „ „ ž. o.	98·25	98·75
zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100·—	100·40
pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105·50	106·—
zast. pisma innerst. hranilnice	99·50	100·50
zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98·75	99·75
z. pis. ogr. hip. ban.	100·—	100·30
obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	99·50	100·50
obl. češke ind. banke	100·—	101·—
prior. lok. želez. Trst-Poreč	99·90	
prior. dolenjskih žel.	98·75	99·75
prior. juž. žel. kup. ½ ½	296·75	298·75
avstr. pos. za žel. p. o.	100·—	101·—
Srečke.		
Srečke od l. 1860½	149·25	151·25
„ od l. 1864	251·50	255·50
„ tiske	141·75	144·75
„ zem. kred. I. emisije	260·—	270·—
„ „ „ II. „	268·50	278·50
„ ogrske hip. banke	235·—	245·—
„ srbske à frs. 100·—	92·50	102·50
„ turške	179·—	180·—
Basilika srečke	20·80	2[illegible]·80
Kreditne „	429·—	439·—
Inomoške „	80·—	90·—
Krakovske „	88·—	94·—
Ljubljanske „	56·—	62·—
Avstr. rdeč. križa „	44·—	46·—
Ogr. „ „ „	26·85	28·85
Rudolfove „	63·—	73·—
Salcburške „	84·50	90·50
Dunajske kom. „	461·—	471·—
Delnice.		
Južne železnice	135·50	136·50
Državne železnice	665·50	666·50
Avstr.-ogrske bančne delnice	1764·—	1773·—
Avstr. kreditne banke	647·50	648·50
Ogrske „ „	747·—	748·—
Živnostenske „	241·50	242·50
Premogokop v Mostu (Brüx)	717·—	723·—
Alpinske montan	570·50	571·50
Praške žel. ind. dr.	2511·—	2521·—
Rima-Murányi	534·—	535·—
Trboveljske prem. družbe	257·50	262·—
Avstr. orožne tovr. družbe	527·—	530·—
Češke sladkorne družbe	145·—	147·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·35	11·40
20 franki	19·18	19·21
20 marke	23·54	23·60
Sovereigns	24·02	24·08
Marke	117·87	118·07
Laški bankovci	95·55	95·85
Rublji	2·52	2·53
Dolarji	4·84	5·—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 18. junija 1907.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	10·37
Rž „ „	50 „	„	8·46
Koruza „ julij	50 „	„	5·83
„ 1908 „ maj	50 „	„	5·90
Oves oktober	50 „	„	7·40

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
17	9. zv.	737·2	16·9	sl. sever	del. oblač.
18	7. zj.	736·8	14·5	sl. vzh.	jasno
„	2. pop.	731·8	22·8	p. m. jvzh.	pol. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura: 18·1° normale: 18·0°. — Padavina v mm 0·3

†

Žalosti globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je po volji Vsemogočnega naš iskreno ljubljeni, nepozabni sin, oziroma soprog, oče, brat, svak in stric, gospod 2029

Franjo Boltar

bosn. herc. davčni oficial

danes ob polu 7. uri zjutraj po daljšem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 29 let, preselil v boljši svet.

Truplo predragega pokojnika se prepelje v sredo, dne 19. t. m. ob 5. uri popoldan iz hiše žalosti, Hrenove ulice št. 3, na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi sv. Jakoba.

Prosi se tihega sočutja.

V Ljubljani, 18. rožnika 1907.

Marija in **Jernej Boltar,** starši. — **Josip,** brat. — **Adolfina Boltar,** soproga. — **Minka** omož. **Jebačin,** sestra. — **Dorček,** sinček. — **Josip Jebačin,** trgovec, svak.

Poziv.

Gospodična **Marija Čebulj,** roj. leta 1871. v Krašnji, se prosi, naj radi družinskih razmer podpisanemu naznani svoje bivališče. 2024—1

Ivan Čebulj, Krašnja.

Učenca

takoj sprejme 2025 1

Valentin Lapajne

trgovina z mešanim blagom v Idriji.

Hiša št. 50 v Dravljah

pripravna za obrtnika ali penzijonista, **se takoj proda.** 2016—1

Več pove lastnik.

Skladišče

in veliko podstrešje za skladišče se da z novembrom v najem **na Dunajski cesti št. 12.** 2023—1

Poizve se pri lastniku **Ivanu Mathianu** starejšem.

Poziv!

Podpisani izjavljam, da je gospod **Ivan Matko,** medicinec na Dunaju, **pod častno besedo vedoma lagal** in ga javno pozivljam, naj si išče zadoščenja pri sodišču.

Dokler tega ne stori, mu ne odgovarjam na nikakršne replike.

Na Dunaju, dne 15. junija 1907.

Dr. Alfr. Šerko,
cand. med.

2021

Št. 23.374. 2019—1

Stanovanje v najem.

V novo zgrajeni mestni hiši št. 18 **v Gradaških ulicah v Ljubljani,** je eno iz 3 sob, kuhinje ter drvarnice obstoječe stanovanje **od 1. avgusta t. l. naprej oddati v najem.**

Ponudbe sprejema mestni gospodarski urad ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 12. junija 1907.

Hotel „pri Maliču“

v Ljubljani.

Na vsestransko zahtevanje še dvakratno gostovanje.

V sredo 19. in četrtek 20. junija

Prvikrat

Lepa Helena.

Opereta.

Veseli slamnati vdovci na potovanju.

Moderen, kom., decenten program.

Začetek ob 8. zveč. Vstopnina 80 vin.

NB. Po predstavi prosta zabava à la Maxim, h kateri se vljudno vabi. 2031

Ravnateljstvo **Bacher-Gärtner.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 34,788.887·78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383·76 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

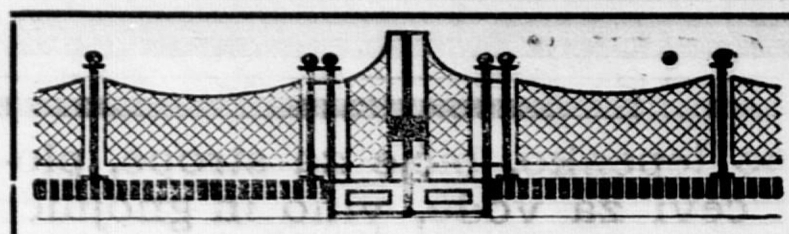

Hutter & Schrantz deln. dr.

1885—2 **Dunaj, VI., Windmühlgasse 20.**

OGRAJE, PLOTOVI K PARKOM ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNE POSTELJE.

PRORAČUNI ZASTONJ.

Za lahka šivalna dela se takoj sprejme 2018—1

deklica.

Izdelovalnica modercev

Mm. Stuzzi, Šelenburgove ul.

Mlad, oženjen

vrtnar

vešč slovenskega in nemškega jezika, kateremu se obenem poveri tudi oskrbništvo hiše, se takoj pod ugodnimi pogoji **sprejme** na neko posestvo na deželi v stalno službo. 1971—3

Ponudbe naj se pošiljajo na upravn. „Slov. Naroda“ pod **„vrtnar“.**

Iz proste roke se proda

krasno posestvo

obstoječe iz dveh hiš, katerih ena se da poljubno razdeliti, gospodarskega poslopja, krasnega in velikega sadnega vrta, njiv in lepega senčnatega dvorišča.

Posestvo je oddaljeno 10 minut od kolodvora, ter je pripravno za kakega podjetnega poljedelca ali penzijonista, posebno pa za podjetnika, ker je poleg vodna moč. Plačilni pogoji so jako ugodni. 1914—5

Več se izve pri lastniku **F. Flerinu, trgovcu v Domžalah.**

Ceno in pristno

istrijansko vino

iz prve roke prodaja **Sebastijan Luk,** trgovec **v Kringi,** pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri.

Vino pošilja v sodih po ne manj kot 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem, franko železniška postaja Sv. Petar v Šumi (S. Pietro in Selve).

Pošlje rad tudi vzorce. 272 22

Večje število

tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu **Ivan Zakotnik,** tesarski mojster, Dunajska cesta št. 40. 1666—14

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob in pritiklin, **se za avgust odda na Mestnem trgu št. 11.** 2028—1

Več se poizve pri **Fr. Iglič,** trgovina s papirjem.

Zlata svetinja

Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Dobiva se povsod.

Izdeluje: O. Seydl

Stritarjeve ulice 7.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 **Cene zmerne.** 76

Dobro ohranjena

hiša

s stanovanji **v Ljubljani** s čisto letno najemščino K 2700 se odda pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod **„Najemninska hiša 3555“.** 1823—8

Staro železo

baker, svinec in mednino

kupuje po najvišjih cenah

Fr. Štupica

v Ljubljani, 1084—21

Marije Terezije cesta štev 1 in Valvasorjev trg štev. 6.

Ljubljana

Svetlolikalnica in čistilnica

Kolodvorske ulice št. 8

je sedaj opremljena popolnoma na novo in so odstranjene vse tehniške težkoče, da se očisti perilo snežnobelo in izgleda kakor novo. Prevzemajo se tudi bluze, suknje, obleke, zastorji.

Perilo poslano od zunaj se hitro osnaži in ceno zaračuni. 1940—3

Z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc

Ljubljana

Popolnoma novo železje, kakor tudi **macesnovo vodno kolo z železnimi lopatami za**

kompletno vodno žago

potem **2 hydravlična ovna, 2 sesalki,** vsakovrstna **kolesa za jermena, kolesa z zobmi,** se dobe po zelo nizki ceni pri 1927—5

Ivanu Lenardu

v Rajhenburgu na Štajerskem.

Razpis službe.

Podpisano načelstvo razpisuje službo

krčmarja. 1997—2

Nastop **dne 1. septembra t. l.** Ponudbe se sprejema do 10. julija t. l. Ozira se le na krčmarje po poklicu. Lep in gotov dohodek je krčmarju zagotovljen.

Vsa pojasnila daje podpisano načelstvo, na katero se je tudi za vsak slučaj obrniti.

Komen, 10 junija 1907.

Načelstvo vinarskega in gospodarskega društva v Komnu.

Kobuki in slamniki

za gospode in dečke

se zaradi zapoznele sezone prodajajo daleč pod nakupno ceno.

Največja izbira moških lustrastih oblek za tennis in pa damskih batistastih oblek in prašnih plaščev.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

JLUBLJANA, MESTNI TRG št. 5.

1998—2

Janko Schollmayer

c. kr. davčni pristav

Fani Rozmann

poročena. 2020

Radeče *Škofja Loka*

18. junija 1907.

Zahvala.

Za presrčno sočutje, izkazovano mi od tako mnogih strani med dolgo boleznijo in ob smrti mojega dragega soproga, oz. očeta, tasta in starega očeta, gospoda 2022

Ivana Vilharja

izrekam s tem vsem ljubim prijateljem in znancem v lastnem in imenu vseh sorodnikov, najvdanejšo zahvalo. Takisto se iskreno zahvaljujem za krasne darovane vence, za mnogobrojno spremstvo na poslednje počivališče in še zlasti pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje.

V Ljubljani, 12. junija 1907.

Amalija Vilhar roj. Luckmann.

Trgovsko podjetje s hišo na prodaj!

Radi bolezni lastnika in vsled nastalih družinskih razmer **se proda** iz proste roke **v Gorici** zelo dobro uspevajoče in vpeljano trgovsko podjetje ter hiša, v kateri se nahaja. Hiša je na zelo pripravnem kraju in v najboljšem stanju ter se vsled najemščine ugodno obrestuje.

Kupna cena za hišo in podjetje z vsem inventarjem in pripravo znaša 64 000 kron, od katerih polovica lahko ostane vknjižena po $4^1/_2\%$ I. loco.

Obenem s podjetjem prevzame kupec tudi vse pogodbe in stalni krog dosedanjih odjemalcev ter vodi isto lahko pod sedanjo firmo naprej. Obratne glavnice zadostuje 6000 kron. Ker se da delokrog podjetja vsestransko uspešno razširiti, je to zelo ugodna prilika za pridne in trgovsko izvežbane interesente.

Vsa potrebna pojasnila daje lastnik sam. Reflektuje se le na resne kupce in so posredovalci izključeni. 2017—1

Ponudbe je poslati na upravništvo „Slov. Naroda“ do **30. t. m.** pod geslom **„Trgovsko podjetje“.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4·58 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7·05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7·07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9·05 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11·40 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1·05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3.45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7·10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7·35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10·40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8.37 zvečer. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
8·45 zvečer. Osebni vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
11·50 ponoči. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6·58 zjutraj. Osebni vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel. Trsta drž. žel.
8·34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Rudolfovega.
11·15 predpoldne. Osebni vlak iz Trbiža Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
2·32 popoldne. Osebni vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, Kočevja.
4·36 popoldne. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6·50 popoldne. Oseb. vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7·28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2·05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7·10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10·50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6·46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10·59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6·10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9·55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12 4012 91 **Številka telefona 210.**

priporoča slavnemu občinstu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno **marčno pivo v sodcih in steklenicah.**

Svoji k svojim!

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico naj se obrne na trgovino z železnino 1085—21

Marije Terezije cesta 1 zraven Figabirta **FR. STUPICA v LJUBLJANI** Valvazorev trg št. 6 nasproti Križ. cerkve

Edino tam se dobi vedno svež **portland in roman cement** iz slovečih tovarn **dovške** in **trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje. Glavno in edino zastopstvo** za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darilom odlikovanih **slamoreznic, mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski stroji za košnjo in obračanje mrve vedno v zalogi.**

Svoji k svojim!

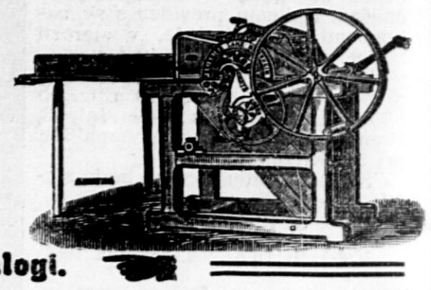

Razglas.

Deželni odbor kranjski otvarja s tem **splošno ponudbeno razpravo glede**

zavarovanja deželnega gledališkega poslopja v Ljubljani proti požaru.

Vsa stavbna vrednost z inventarno opravo vred znaša po izvršenih odpisih 402.500 K.

Kolekovane in zapečatene ponudbe, katere je na ovitku opremiti z nadpisom: „Ponudba za zavarovanje deželnega gledališkega poslopja“, se morajo vložiti

do 1. novembra t. l. 12 ure opoldne

pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo dalje obsegati izrecno izjavo, da so ponudniki natančno vpogledali pri deželnem stavbnem uradu razpoloženi zavarovalni predlog ter da brez pridržka pripoznajo, da je popolnoma v soglasju s stavbnim stanjem.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,

dne 14. junija 1907. 1983—2

C. in kr. dvorni založnik — Papežev dvorni založnik

lekarnar PICCOLI, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelu)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je **izredno čist izdelek, neprekosljive kakovosti,** pomešan z vodo da prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1·50, ½ kg steklenica K —·90, poštni zavoj, neto 3 kg, franko zavojnina in poštnina K 5·60. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino vsebuje za **slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke** lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena pollitrska steklenica 2 kroni. 1934—2

Tinktura za želodec je **želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavno, in odprtje telesa pospešujoče sredstvo.** 1 steklenica 20 vinarjev.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

“BIBE“

brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo **ogromno zalogo umetno izdelanih** **Pozor!**

nagrobnih spomenikov

iz vseh vrst marmorja in pa

nagrobne okvire

prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem **vsa umetna cerkvena in stavbenska dela.** Zaradi preselitve obrti prodajam

nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 1274—10

kamnosek **Ignacij Čamernik** kamnosek

Komenskega ulice štev. 26 v Ljubljani.

Kolo

katero je še v dobrem stanu in ni preveč rabljeno, **se takoj kupi.**

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2002—2

Spretna gospodinja

za mlekarski in za posel s presnim maslom, slovenščine in nemščine popolnoma zmožna, okoli 35—40 let stara, zdrava, zanesljiva, **se išče za trajno mesto.** 1961—3

Ponudbe pod **„M. K.“** na upravn. „Slov. Naroda“.

Najboljši in najmodernejši

KLOBUKI

vseh vrst v najbogatejši izberi po gl. 1·20 in více v Ljubljani pri

C. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Priporoča se dobro domače delo: srajce, bele, barvaste in piké, po meri, najboljši kroj, cena nizka.

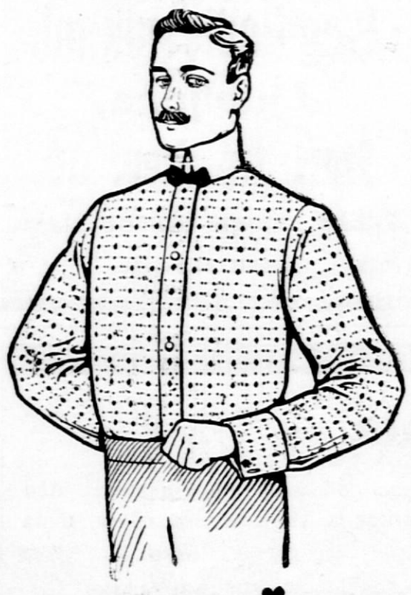

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Zunanja naročila točno in ceno.

Lastna šivalnica in likalnica. 1941—4

Dolenjske Toplice

na Kranjskem, dol. železnic postaja Straža-Toplice.

Gorek vrelec 38° C, **pitno** in **kopalno zdravljenje.** Izrednega učinka za **protin, revmatizem, ischias, nevralgijo, kožne in ženske belezni.** Veliki **kopalni basini, odločene kopeli, mahovite kopeli.** Razkošno opravljene tujske, igralne in družabne sobe. Dobre in cene restavracije. **Sezona od 1. maja do 1. oktobra.** 1395 6

Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava.**

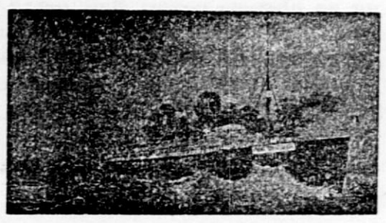

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Basel, Paris, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo 4626—27

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Nikdar se ustaviti

— to je moje stalno stremljenje. Zaradi posebnih prednosti pri izdelovanju perila morem naročila za damsko in moško, otroško in posteljno perilo v prav kratkem času izvrševati vrlo dobro in ceno. Cenjene dame naj se o lepi izvedbi in nizki ceni perila prepričajo samo z enim poizkusom in gotovo ostanejo naročnice še naprej. Kjer pa izdelujejo perilo doma, tam priporočam svoje dobro platno, bombažasto blago, švicarske vezenine, namizne prte, serviete, kavne garniture, brisače, žepne robce itd. Nogavice moške in ženske po prav nizkih cenah, bluze, modrci, ovratnice se razprodajajo prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem 1080—13

ANTON ŠARC

specialna trgovina za belo blago in nevestinske opreme

na Sv. Petra cesti št. 8.

Šivalnica na Sv. Petra nasipu št. 7.

Čistilnica za perilo

v Kolodvorskih ulicah št. 8.

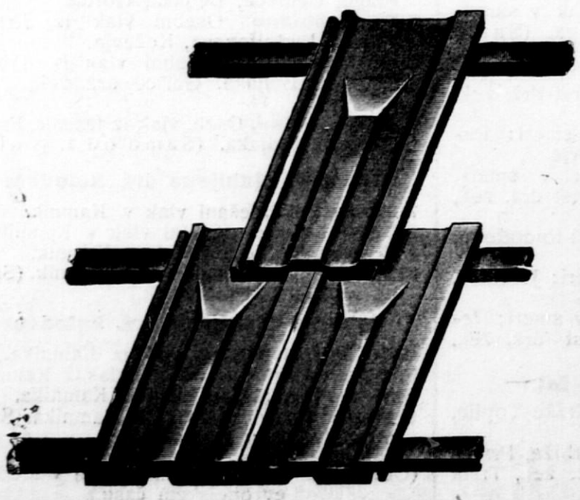

Sprejmejo se zastopniki.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino **patentiranih**

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) **„Sistem MARZOLA“**

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najlicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsaki strešnik se zamore **na late pribiti** ali pa **z žico privezati,** kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji. 706—32

Vzorce in prospekte pošljemo na želje prezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

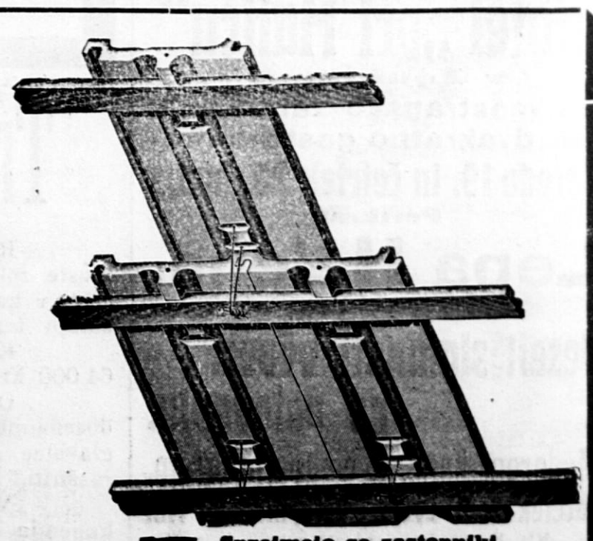

Sprejmejo se zastopniki.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“